

SEANCES DU MARDI 18 DECEMBRE 1990
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 18 DECEMBER 1990ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

MATIN

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 731.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi sur l'exercice de la médecine vétérinaire.

Orateurs: M. Houssa (motion d'ordre), Mme Herman-Michielsens, MM. Gryp, Janzegers, M. le Président, M. Henrion (demande d'avis du Conseil d'Etat), M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, p. 731.

Discussion générale. — *Orateurs:* MM. Van Nevel, rapporteur, Content, Mme Herman-Michielsens, M. Seeuws, Mme Mayence-Goossens, MM. Aerts, Van den Broeck, Gryp, M. le Président, MM. Peeters, Desmedt, Capoen, p. 732.

APRES-MIDI

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 745.

MESSAGES:

Page 745.

Chambre des représentants.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1990-1991
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1990-1991

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 731.

ONTWERP VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde.

Sprekers: de heer Houssa (motie van orde), mevrouw Herman-Michielsens, de heren Gryp, Janzegers, de Voorzitter, de heer Henrion (vraag om advies van de Raad van State), de heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, blz. 731.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers:* de heren Van Nevel, rapporteur, Content, mevrouw Herman-Michielsens, de heer Seeuws, mevrouw Mayence-Goossens, de heren Aerts, Van den Broeck, Gryp, de Voorzitter, de heren Peeters, Desmedt, Capoen, blz. 732.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 745.

BOODSCHAPPEN:

Bladzijde 745.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

12 feuilles/vellen

96

COMMUNICATIONS:

Page 745.

1. Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale.
2. Parlement européen.
3. Budgets administratifs.
4. Cour d'arbitrage.
5. Cour des comptes.
6. Dépenses en marge du budget.

COMPOSITION DE COMMISSIONS (Modification):

Page 748.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Projet de loi sur l'exercice de la médecine vétérinaire.

Discussion générale (Reprise). — *Orateurs*: M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, M. Delizée, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés, p. 748.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de La Louvière et de Morlanwelz.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de Mons et de La Louvière.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de La Louvière et de Manage.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Péciaux, p. 751.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de La Louvière et de Morlanwelz.

Discussion et vote des articles, p. 751.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de Mons et de La Louvière.

Discussion et vote des articles, p. 752.

Proposition de loi modifiant les limites entre les communes de La Louvière et de Manage.

Discussion et vote des articles, p. 752.

Projet de loi accordant le titre de ville à la commune de Lommel.

Discussion et vote de l'article unique, p. 753.

Projet de loi fixant à dix-huit ans l'âge de l'éligibilité des conseillers provinciaux.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Panneels-Van Baelen, rapporteur, M. De Loor, p. 753.

Discussion et vote de l'article unique, p. 754.

Projet de loi fixant à dix-huit ans l'âge de l'éligibilité des conseillers communaux.

Discussion et vote de l'article unique. — *Orateurs*: Mme Herman-Michielsens, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 754.

Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives aux statuts du personnel des forces armées et du service médical.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 745.

1. Assemblée van de Westeuropese Unie.
2. Europees Parlement.
3. Administratieve begrotingen.
4. Arbitragehof.
5. Rekenhof.
6. Uitgaven buiten de begroting.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES (Wijziging):

Bladzijde 748.

ONTWERPEN EN VOORSTELLEN VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde.

Algemene beraadslaging (Hervatting). — *Sprekers*: de heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, de heer Delizée, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid, blz. 748.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen La Louvière en Morlanwelz.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen Bergen en La Louvière.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen La Louvière en Manage.

Algemene beraadslaging. — *Spreker*: de heer Péciaux, blz. 751.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen La Louvière en Morlanwelz.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 751.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen Bergen en La Louvière.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 752.

Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentegrenzen tussen La Louvière en Manage.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 752.

Ontwerp van wet tot toekenning van de titel van stad aan de gemeente Lommel.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 753.

Ontwerp van wet tot vaststelling op achttien jaar van de leeftijd van verkiesbaarheid van de provincieraadsleden.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: mevrouw Panneels-Van Baelen, rapporteur, de heer De Loor, blz. 753.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 754.

Ontwerp van wet tot vaststelling op achttien jaar van de leeftijd van verkiesbaarheid van de gemeenteraadsleden.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel. — *Sprekers*: mevrouw Herman-Michielsens, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 754.

Ontwerp van wet houdende wijziging van sommige bepalingen betreffende de rechtstoestanden van het personeel van de krijgsmacht en van de medische dienst.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur, MM. Janzegers, Eicher, M. Coëme, ministre de la Défense nationale, p. 755.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 1er: *Orateur*: M. Janzegers, p. 757.

A l'article 41: *Orateur*: M. Janzegers, p. 768.

A l'article 42: *Orateur*: M. Janzegers, p. 768.

A l'article 43: *Orateur*: M. Janzegers, p. 768.

Projet de loi fixant pour l'année 1991 le contingent de l'armée.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur, MM. Janzegers, De Bremaecker, M. Coëme, ministre de la Défense nationale, p. 771.

Discussion et vote des articles, p. 775.

Projet de loi portant création de l'Institut royal d'établissements scientifiques et culturels nationaux, et de l'Institut royal des sciences de la terre et de l'espace.

Discussion et vote des articles, p. 775.

Projet de loi modifiant les lois relatives au Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers, coordonnées le 3 février 1961.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Aerts, rapporteur, Arts, M. Deworme, secrétaire d'Etat à l'Energie, p. 784.

Discussion et vote d'articles, p. 786.

Projet de loi modifiant la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire.

Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, l'article 213 du Code judiciaire et les articles 209 et 210 du Code d'instruction criminelle.

Projet de loi modifiant la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail.

Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, la loi du 2 juillet 1975 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de première instance, la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail ainsi que les articles 151, 153, 305 et 326 du Code judiciaire.

Proposition de loi modifiant la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail, en ce qui concerne la Cour du travail d'Anvers et les Tribunaux du travail de Hasselt et de Tongres.

Proposition de loi relative au cadre du greffe du Tribunal de commerce de Huy.

Proposition de loi modifiant la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail, en ce qui concerne la Cour du travail d'Anvers, le Tribunal du travail de Turnhout et le Tribunal du travail de Tongres.

Proposition de loi portant modification du cadre du personnel du Tribunal de commerce d'Ypres-Furnes.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Baert, rapporteur, Barzin, Arts, Ottenbourg, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Classes moyennes, p. 787 et p. 791.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: mevrouw Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur, de heren Janzegers, Eicher, de heer Coëme, minister van Landsverdediging, blz. 755.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 1: *Spreker*: de heer Janzegers, blz. 757.

Bij artikel 41: *Spreker*: de heer Janzegers, blz. 768.

Bij artikel 42: *Spreker*: de heer Janzegers, blz. 768.

Bij artikel 43: *Spreker*: de heer Janzegers, blz. 768.

Ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte voor het jaar 1991.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: mevrouw Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur, de heren Janzegers, De Bremaecker, de heer Coëme, minister van Landsverdediging, blz. 771.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 775.

Ontwerp van wet tot oprichting van het Koninklijk Instituut voor nationale wetenschappelijke en culturele instellingen en van het Koninklijk Instituut voor aarde- en ruimte-wetenschappen.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 775.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wetten betreffende het Nationaal Waarborgfonds inzake kolenmijn schade, gecoördineerd op 3 februari 1961.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Aerts, rapporteur, Arts, de heer Deworme, staatssecretaris voor Energie, blz. 784.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 786.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, van artikel 213 van het Gerechtelijk Wetboek en van de artikelen 209 en 210 van het Wetboek van strafvordering.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, van de wet van 2 juli 1975 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg, van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken alsmede van de artikelen 151, 153, 305 en 326 van het Gerechtelijk Wetboek.

Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken, met betrekking tot het Arbeidshof te Antwerpen en de Arbeidsrechtbanken te Hasselt en te Tongeren.

Voorstel van wet betreffende de personeelsformatie van de griffie van de Rechtbank van koophandel te Hoei.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken, met betrekking tot het Arbeidshof te Antwerpen, de Arbeidsrechtbank te Turnhout en de Arbeidsrechtbank te Tongeren.

Voorstel van wet tot wijziging van de personeelsformatie van de Rechtbank van koophandel van Ieper-Veurne.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Baert, rapporteur, Barzin, Arts, Ottenbourg, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand, blz. 787 en blz. 791.

Projet de loi modifiant la loi du 15 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de commerce et modifiant la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire.

Discussion et vote des articles, p. 794.

Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, l'article 213 du Code judiciaire et les articles 209 et 210 du Code d'instruction criminelle.

Discussion et vote des articles, p. 796.

Projet de loi modifiant la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail.

Discussion de l'article unique, p. 798.

Projet de loi modifiant la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, la loi du 2 juillet 1975 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de première instance, la loi du 7 juillet 1969 déterminant le cadre du personnel des cours et tribunaux du travail ainsi que les articles 151, 153, 305 et 326 du Code judiciaire.

Discussion et vote des articles, p. 799.

Projet de loi relatif à l'enregistrement des navires.

Discussion et vote des articles, p. 801.

Proposition d'institution d'une commission d'enquête chargée d'examiner les révélations récentes quant à l'existence en Belgique d'un réseau de renseignements clandestin international connu sous le nom de « Gladio ».

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Egelmeers, rapporteur, Henrion, Dierickx, Erdman, Desmedt, Verreycken, Lallemand, p. 810.

Discussion et vote des articles, p. 815.

Projet de loi relatif aux représentants des jeunes travailleurs au sein des conseils d'entreprise et complétant les règles relatives à la création de ces conseils ainsi que des comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Vannieuwenhuyze, rapporteur, M. Van den Brande, ministre de l'Emploi et du Travail, p. 816.

Discussion et vote des articles, p. 817.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 771.

HOMMAGE A M. BAERT:

Orateurs: M. le Président, M. Lallemand, p. 790.

PROJETS DE LOI (Dépôt):

Page 818.

Projet de loi relatif aux registres de population et aux cartes d'identité.

Projet de loi ajustant le budget général des Dépenses de l'année budgétaire 1990 — section 35 « Ministère des Travaux publics ».

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 818.

M. Diegenant. — Proposition de loi créant l'« Ordre des dentistes ».

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van koophandel en tot wijziging van de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 794.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, van artikel 213 van het Gerechtelijk Wetboek en van de artikelen 209 en 210 van het Wetboek van strafvordering.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 796.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken.

Beraadslaging over het enig artikel, blz. 798.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, van de wet van 2 juli 1975 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg, van de wet van 7 juli 1969 tot vaststelling van de personeelsformatie van de arbeidshoven en -rechtbanken alsmede van de artikelen 151, 153, 305 en 326 van het Gerechtelijk Wetboek.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 799.

Ontwerp van wet betreffende de registratie van zeeschepen.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 801.

Voorstel tot instelling van een onderzoekscommissie belast met het onderzoek van de recente onthullingen over het bestaan in België van een clandestien internationaal inlichtingennetwerk, bekend onder de naam « Gladio ».

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Egelmeers, rapporteur, Henrion, Dierickx, Erdman, Desmedt, Verreycken, Lallemand, blz. 810.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 815.

Ontwerp van wet betreffende de vertegenwoordigers van jonge werknemers in de ondernemingsraden en tot aanvulling van de regels omtrent de oprichting van die raden en van de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heer Vannieuwenhuyze, rapporteur, de heer Van den Brande, minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 816.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 817.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 771.

HULDE AAN DE HEER BAERT:

Sprekers: de Voorzitter, de heer Lallemand, blz. 790.

ONTWERPEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 818.

Ontwerp van wet betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 1990 — sectie 35 « Ministerie van Openbare Werken ».

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 818.

De heer Diegenant. — Voorstel van wet tot oprichting van de « Orde der tandartsen ».

M. Duquesne:

- a) Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers;
- b) Proposition de loi portant réforme du Code de la nationalité belge.

MM. Hasquin et Duquesne. — Proposition de loi visant à modifier l'arrêté royal du 2 octobre 1937 relatif au statut des agents de l'Etat, en vue de postposer de 50 à 55 ans la limite d'âge maximale pour être nommé agent de l'Etat.

M. Lenfant. — Proposition de résolution relative à l'indice des prix.

Mme Herman-Michielsens:

- a) Proposition de déclaration de révision des articles 65, 86bis et 91bis de la Constitution et d'insertion d'un article 86ter (nouveau) dans la Constitution;
- b) Proposition de loi spéciale modifiant les articles 63 et 74 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, modifiée par la loi spéciale du 8 août 1988, par la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions et par la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises;
- c) Proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, modifiée par la loi spéciale du 9 mai 1989;
- d) Proposition de résolution fixant le nombre de membres du Conseil des ministres et le nombre de secrétaires d'Etat.

M. Janzegers:

- a) Proposition tendant à insérer dans le règlement du Sénat un article 58bis, relatif aux collaborateurs des groupes politiques;
- b) Proposition de loi portant interdiction du commerce ambulant des animaux de compagnie.

M. Henrion. — Proposition de loi complétant l'article 84 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

M. Cerexhe:

- a) Proposition de modification des articles 46 et 56 du règlement du Sénat, en ce qui concerne la discussion générale et celle des articles;
- b) Proposition de loi modifiant l'article 270 de la nouvelle loi communale.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 819.

Mme Aelvoet au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « la position du gouvernement belge sur le blocage des négociations menées dans le cadre de l'Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (AGETAC) ».

M. Seeuws au secrétaire d'Etat aux Classes moyennes et aux Victimes de la guerre sur « la protection du titre et de la profession d'architecte ».

De heer Duquesne:

- a) Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;
- b) Voorstel van wet houdende hervorming van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

De heren Hasquin en Duquesne. — Voorstel van wet tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, om de maximum leeftijdsgrens waarop iemand tot rijksambtenaar kan worden benoemd van 50 op 55 jaar te brengen.

De heer Lenfant. — Voorstel van resolutie betreffende de prijsindex.

Mevrouw Herman-Michielsens:

- a) Voorstel van verklaring tot herziening van de artikelen 65, 86bis en 91bis van de Grondwet en tot invoeging van een nieuw artikel 86ter in de Grondwet;
- b) Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de artikelen 63 en 74 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en door de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;
- c) Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 9 mei 1989;
- d) Voorstel van resolutie houdende vastlegging van het aantal leden van de Ministerraad en het aantal staatssecretarissen.

De heer Janzegers:

- a) Voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 58bis betreffende de medewerkers van de politieke fracties;
- b) Voorstel van wet betreffende een verbod op de markt- en leurhandel van gezelschapsdieren.

De heer Henrion. — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 84 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De heer Cerexhe:

- a) Voorstel tot wijziging van de artikelen 46 en 56 van het reglement van de Senaat, wat de algemene beraadslaging en de artikelsgewijze behandeling betreft;
- b) Voorstel van wet tot wijziging van het artikel 270 van de nieuwe gemeentewet.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 819.

Mevrouw Aelvoet tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « de houding van de Belgische regering ten aanzien van de geblokkeerde GATT-onderhandelingen ».

De heer Seeuws tot de staatssecretaris voor Middenstand en voor de Oorlogsslachtoffers over « de bescherming van de titel en het beroep van architect ».

N. 22

SEANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Mme Panneels-Van Baelen et M. Vannieuwenhuyze, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Panneels-Van Baelen en de heer Vannieuwenhuyze, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 10 h 5 m.

CONGES — VERLOF

M. Sprockeels, malade, demande un congé.

Verlof vraagt: de heer Sprockeels, ziek.

— Ce congé est accordé.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Borremans, Priëls, pour raison de santé; Vanderborght, pour devoirs administratifs, et De Belder, à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Borremans, Priëls, om gezondheidsredenen; Vanderborght, wegens amts- plichten, en De Belder, in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROJET DE LOI SUR L'EXERCICE DE LA MEDECINE VETERINAIRE

Demande de consultation du Conseil d'Etat

Discussion générale

ONTWERP VAN WET OP DE UITOEFENING VAN DE DIERGENEESKUNDE

Verzoek om raadpleging van de Raad van State

Algemene beraadslaging

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'examen du projet de loi sur l'exercice de la médecine vétérinaire.

Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde.

La parole est à M. Houssa qui l'a demandée par motion d'ordre.

M. Houssa, (motion d'ordre). — Monsieur le Président, lors de la discussion en commissions réunies du projet de loi dont nous sommes saisis aujourd'hui, j'avais demandé, au nom de mon groupe, de soumettre les nombreux amendements déposés par le gouvernement à l'avis du Conseil d'Etat, et ce pour les raisons évoquées à la page 16 du rapport de M. Van Nevel.

Même si, comme le prétend M. le secrétaire d'Etat à l'Agriculture, la philosophie et l'économie du projet n'ont pas été profondément modifiées par l'introduction d'un nombre considérable d'amendements, on ne peut nier que le texte amendé et adopté par les commissions réunies diffère profondément du texte déposé par le gouvernement en son temps. Des notions nouvelles, comme par exemple la guidance et l'auxiliaire vétérinaire, ont été introduites dans le texte. Par ailleurs, un chapitre particulièrement important concernant les médicaments et leur utilisation a été modifié. A titre exemplatif, lors de la discussion de l'article 12 traitant précisément des médicaments, le gouvernement a proposé de modifier certaines dispositions d'un amendement qu'il avait lui-même déposé.

Monsieur le Président, je renouvelle aujourd'hui au nom de mon groupe, en me basant sur l'article 52bis, 4°, de notre règlement, ma demande de soumettre le texte du projet tel qu'il a été adopté par les commissions réunies à l'avis du Conseil d'Etat.

Enfin, cet important projet de loi est à l'examen depuis de nombreuses années puisqu'il fut déposé au Parlement le 14 juillet 1982. Nous regrettons qu'il nous soit soumis aujourd'hui dans la bousculade d'autres projets d'une fin d'année surchargée. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — Mesdames, messieurs, en application de l'article 52bis, 4°, de notre règlement auquel M. Houssa fait appel, un orateur par groupe politique peut prendre la parole.

Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil hier mijn instemming betuigen met wat collega Houssa zojuist heeft gezegd en ook nog wat meer uitleg verschaffen. De omstandigheden waarin wij moeten werken zijn onbehoorlijk. Ik herhaal wat ik al zo vaak heb gezegd: men verklaart altijd dat men het Parlement moet revaloriseren, maar dan moeten de parlementsleden daar eerst en vooral zelf voor zorgen en zich niet laten meeslepen in een onzinnige manier van werken.

Ik wijs er nog op dat alle opmerkingen die ik nu maak, reeds in de commissie naar voren zijn gebracht. Men moet dus niet denken dat wij nu zomaar een stunt op het laatste ogenblik uithalen.

Het ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde, werd reeds in 1982 ingediend. Toen men de bespreking na zeven jaar hervatte, werden amendementen ingediend die het ontwerp fundamenteel veranderden. Over deze amendementen moeten wij het advies van de Raad van State vragen, want eigen-

lijk heeft de Raad van State geen advies gegeven over het ontwerp dat wij nu behandelen. Het is volkomen veranderd. Het is ook overduidelijk dat het niet gaat over bijvoorbeeld de opportuniteit van bepaalde elementen in artikelen die voortkomen uit de politiek van de regering, maar wel over elementen waarop de Raad van State precies bijzonder attent is. In een aantal artikelen wordt bijvoorbeeld de macht van de Koning om voorzieningen te treffen, sterk uitgebreid. Hierop vestigt de Raad van State altijd bijzonder de aandacht. Ik heb een synoptische tabel gemaakt die duidelijk aantoont welke artikelen fundamenteel zijn gewijzigd. Het begint al bij artikel 1. Daarin worden nieuwe instellingen gecreëerd met nieuwe definities. Zo is het eigenaardig dat de Koning zal bepalen welke medische handelingen van de diergeneeskunde door andere personen dan dierenartsen, namelijk door medische helpers kunnen worden uitgevoerd. Dit is toch wel een zeer grote uitbreiding, vooral als men weet dat het oorspronkelijk ontwerp duidelijk in de tekst zelf bepaalde welke twee medische handelingen door de medische helper mochten worden uitgevoerd.

Ik heb nog een tekenend voorbeeld van de slordigheid waarmee bepaalde zaken zijn uitgewerkt. In de tekst die nu zou moeten worden besproken, staat meermaals « ministerie van Volksgezondheid en het Gezin ». Wij weten allen dat dit sinds de jongste staatshervorming niet meer bestaat, maar vervangen is door « ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu ». Dit is misschien een bijzaak, maar het toont wel aan onder welke voorwaarden werd gewerkt.

Bovendien heeft de regering niet alleen nagelaten het advies van de Raad van State te vragen, maar er werden ook, tot zes keer toe, amendementen van de regering ingediend. « Van de regering » is een eufemisme. Deze getypte amendementen waren ondertekend door twee staatssecretarissen, en ik veronderstel dat men geen zes keer twee of drie amendementen voorgelegd heeft aan de Ministerraad. Hoogstwaarschijnlijk werd de regering als dusdanig daar niet bij betrokken.

Zoals de heer Houssa heeft gezegd kan de bespreking van dit wetsontwerp, dat trouwens dateert van 1982 gerust drie à vier weken worden uitgesteld. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, Agalev sluit zich volkomen aan bij het standpunt van mevrouw Herman, op basis van dezelfde argumentatie. Wij zijn van oordeel dat dit wetsontwerp te belangrijk en te diepgaand is om er niet eerst het advies van de Raad van State over te vragen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Janzegers.

De heer Janzegers. — Mijnheer de Voorzitter, deze procedure wordt ook bij andere wetsontwerpen toegepast. Bij het wetsontwerp over het statuut van de kandidaat-militairen kreeg de Raad van State drie dagen om een advies te formuleren. In de 66 artikelen van dat wetsontwerp werd 63 keer verwezen naar de te nemen koninklijke besluiten!

Een andere vaststelling is dat de regering vaak verschillende versies voorlegt aan de Raad van State. Zoals met het wetsontwerp betreffende de wijziging van sommige bepalingen betreffende de rechtstoestand van het personeel van de krijgsmacht.

In het verslag van de Raad van State stond: « Men heeft opnieuw te maken met verscheidene versies van eenzelfde tekst zonder dat men op dit ogenblik kan weten welke versie uiteindelijk zal worden gekozen. » Ik stel vast dat deze manier van handelen een algemene kwaal aan het worden is.

M. le Président. — M. Houssa a demandé le renvoi de ce projet de loi au Conseil d'Etat pour consultation en vertu de l'article 52bis, 4°. Cet article prévoit une prise de position immédiate de l'assemblée.

Je mets donc aux voix la proposition de consultation du Conseil d'Etat.

Ik breng het voorstel tot raadpleging van de Raad van State in stemming.

— Cette proposition, mise aux voix par assis et levé, n'est pas adoptée.

Dit voorstel, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

M. le Président. — Comme le prévoit le règlement, une telle demande doit être appuyée par au moins un tiers des membres de l'assemblée — pas des présents — ou par la majorité des membres d'un groupe linguistique. Dans ce cas, 26 membres seulement se sont ralliés à la demande de M. Houssa. C'est pourquoi la proposition n'est pas adoptée.

La parole est à M. Henrion.

M. Henrion. — Monsieur le Président, indépendamment du résultat de ce vote, je crois que les arguments développés en faveur d'une consultation du Conseil d'Etat sont tout à fait objectifs. Comme l'a souligné Mme Herman, le projet qui nous est soumis est fondamentalement différent du texte original.

L'intervention du Conseil d'Etat est trop souvent esquivée ces derniers temps, me semble-t-il, et ce pour de mauvais motifs.

Etant donné les circonstances et avec tout le respect que je porte à la fonction présidentielle, je me permets de suggérer au Président de cette assemblée de demander lui-même l'avis du Conseil d'Etat.

M. le Président. — Monsieur Henrion, votre demande, qui est toute différente de celle de M. Houssa, s'appuie sur l'alinéa premier de l'article 52bis.

Dans ce cas, j'ai pour habitude de consulter le dossier et de considérer la possibilité de demander, de ma propre initiative, l'avis motivé de la section de législation du Conseil d'Etat.

J'informerai l'assemblée de ma décision dans le courant de la discussion.

Het woord is aan staatssecretaris De Keersmaecker.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, namens de regering wijs ik erop dat het ontwerp zoals het in de commissie werd goedgekeurd, de algemene filosofie en structuur van het oorspronkelijk regeringsontwerp respecteert. De commissie heeft hard gewerkt. Zij heeft onder meer betrokkenen uit de verschillende sectoren ondervraagd. Hierdoor kon zij bepalingen van het ontwerp verfijnen. De regering vindt een nieuw advies van de Raad van State dan ook niet verantwoord.

De Voorzitter. — Ik dank de regering voor haar advies.

Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, in het oorspronkelijk ontwerp werd aan de Koning niet de opdracht gegeven om over een aantal, soms vergaande aangelegenheden te beslissen, zoals over het stellen van medische handelingen door iemand die geen dierenarts is. Zoiets zal zeker door de Raad van State worden onderzocht.

Ook geeft het ontwerp de Koning de opdracht om de strafmaat vast te leggen. In het ontwerp worden enkel minimum- en maximumstraffen vastgelegd. Die maximumstraffen waarover de Koning moet beslissen, zijn correctionele straffen. Ook zoiets zal toch de aandacht van de Raad van State trekken. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, het reglement van de Senaat bepaalt dat een vraag om het advies van de Raad van State, en zelfs de beslissing van de Voorzitter om het advies te vragen, de algemene bespreking niet opschort. Ik zal in de loop van de algemene bespreking mijn beslissing aan de vergadering meedelen.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Van Nevel, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde heeft

een zeer lange weg afgelegd. Het werd reeds op 14 juli 1982 bij het Parlement ingediend. Tijdens de twee voorgaande zittingsperiodes werd het gedurende zeven commissievergaderingen van de verenigde commissies voor de Landbouw en de Middenstand en voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu besproken. Wegens vervoegde ontbinding van het Parlement, zowel in 1985 als in 1987, kon de bespreking niet tot een goed einde worden gebracht. Dit is thans wel het geval geweest.

Bij de aanvang van de elf vergaderingen die aan het ontwerp werden gewijd, werden een drietal hoorzittingen georganiseerd waarop alle betrokken kringen de kans kregen hun op- en aanmerkingen naar voren te brengen: het Groen Front, de faculteiten van de diergeneeskunde, de Orde der dierenartsen, de «Union syndicale vétérinaire belge», de Orde der apothekers, de Algemene Vergadering van de geneesmiddelenindustrie, de Algemene Pharmaceutische Bond (APB) en de «Union des pharmaciens d'industrie».

Voor de duidelijkheid van het verslag werd de weergave van de bespreking van het ontwerp gescheiden gehouden van het verslag over de hoorzittingen, dat in de bijlage is te vinden.

Het ontwerp van wet werd op initiatief zowel van sommige commissieleden als van de regering op een aantal punten gewijzigd en/of aangevuld. De regering heeft 37 amendementen ingediend. Op sommige daarvan werden nog eens subamendementen ingediend. Alle amendementen werden aanvaard. Door leden werden 38 amendementen ingediend, waarvan er 5 werden aanvaard, 17 verworpen en 16 ingetrokken.

Ook de vraag naar een nieuw advies van de Raad van State kwam ter sprake. De commissie was van mening dat het oorspronkelijk ontwerp niet grondig werd gewijzigd, maar wel in hoge mate aangepast aan de evolutie sedert de indiening ervan. Om die reden werd het voorstel van een commissielid tot verzeniging van de regeringsamendementen naar de Raad van State met een grote meerderheid verworpen.

Bij de hoorzittingen waar de vertegenwoordigers van de dierenartsen, de faculteiten, de apothekers en de landbouwers hun standpunten over het ontwerp aan de verenigde commissie uiteenzetten, kwamen verschillende standpunten aan het licht, vooral over het al of niet uitvoeren van de keizersnede door de veehouder en over de bevoorrading en de toediening van diergeneesmiddelen.

Iedereen was het er over eens dat de honderd jaar oude wet van 4 april 1890 moest worden gewijzigd omdat in al die tijd de diergeneeskunde een indrukwekkende ontwikkeling heeft gekend. Denk maar aan de evolutie van de medische en farmaceutische wetenschap en aan de sociale evolutie met de toegenomen behoefte aan gezelschapsdieren. Vooral de landbouwmethodes zijn erg veranderd. Een technisch en economisch beter geschoolde bedrijfsleider kan veel meer dieren kweken dan vroeger.

Door de grote concentratie van dieren verhoogt het risico op parasitaire en infectieziekten en dus ook het risico op een sterke inkrimping van de veestapel. De steeds strengere economische eisen en verplichtingen leiden onvermijdelijk tot een verhoogde produktiviteit van de verschillende dierlijke produkten, zoals melk, vlees, eieren, enzovoort, wat dan weer een permanente controle van de veebeslagen noodzakelijk maakt. Hierdoor wordt de preventieve diergeneeskunde belangrijker dan de curatieve.

Anderzijds gaan steeds meer bewuste gebruikers strengere eisen stellen aan de kwaliteit van eetwaren van dierlijke oorsprong. Die keuring heeft sinds enkele jaren een aanzienlijke ontwikkeling gekend. Naast het nog steeds noodzakelijke onderzoek naar op de mens overdraagbare ziekten via eetwaren, zijn er ook in dit verband nieuwe begrippen ontstaan. Medicamenten toegediend aan dieren kunnen nadelige invloed hebben op de mens. Ze kunnen allergie veroorzaken of een of andere weerstand opbouwen. Een voorzichtig en gecontroleerd gebruik van geneesmiddelen bij dieren is dus vereist.

Dan kom ik tot de inhoud van het ontwerp zelf. Het eerste hoofdstuk omvat een aantal algemene bepalingen en begripsbepalingen. Het tweede hoofdstuk bepaalt het doel van de dierge-

neeskunde als wetenschap. Dan volgt een opsomming van handelingen, die ingevolge dit ontwerp als diergeneeskundige handelingen moeten worden beschouwd. Bijvoorbeeld het stellen van een diagnose en de daarvoor noodzakelijke middelen, de menselijke ingreep die de fysiologische toestand van een dier wil wijzigen, het uitvoeren van een behandeling, het voorschrijven van geneesmiddelen, de heelkundige ingreep, de lijkschouwing, enzovoort.

Op te merken valt dat de kunstmatige inseminatie niet op de lijst van de diergeneeskundige handelingen voorkomt. Deze lijst kan worden aangevuld met een in Ministerraad goedgekeurd koninklijk besluit. Het ontwerp vermeldt wel een aantal diergeneeskundige handelingen die de veehouder mag uitvoeren, bijvoorbeeld het castreren van biggen. De ontwikkeling van de wetenschap zal uiteraard een grote rol spelen bij de klassificatie van de verschillende handelingen.

Over het uitvoeren van de keizersnede door de veehouders op hun eigen dieren was er veel discussie en waren de meningen erg verdeeld. Dat is overigens de reden waarom het zo lang heeft geduurd alvorens dit ontwerp in openbare vergadering kwam. Uiteindelijk bepaalt de tekst goedgekeurd door onze commissie dat de keizersnede een heelkundige ingreep is en dus enkel door een dierenarts mag worden uitgevoerd. Dit principe werd via een amendement bij artikel 5.2 in het ontwerp opgenomen.

In het ontwerp wordt nu duidelijk gezegd dat de keizersnede niet mag worden opgenomen in de lijst van diergeneeskundige handelingen die de veehouder zelf mag uitvoeren. Hoewel dat amendement met een meerderheid van 26 stemmen tegen 10 stemmen werd aangenomen, stel ik vast dat er door drie collega's opnieuw een amendement is ingediend om deze bepaling te schrappen. De discussie kan opnieuw beginnen.

Het ontwerp bepaalt eveneens de voorwaarden die vereist zijn voor de uitoefening van de diergeneeskunde: houder zijn van het wettelijk diploma van doctor in de veeartsenijkunde of diergeneeskunde; het diploma hebben laten viseren door de bevoegde geneeskundige commissie; ingeschreven zijn op de lijsten van de Orde der dierenartsen en eventueel aangenomen zijn door de minister van Landbouw.

Met het oog op een optimale gezondheidstoestand van de dieren, voert het ontwerp van wet een nieuw aspect van het gezondheidsbeheer van een veebeslag in: «Diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding». Deze belangrijke nieuwigheid is noodzakelijk wegens de concentratie en de stijging van het aantal dieren per bedrijf.

In feite gaat het om een schriftelijke overeenkomst die vrij gesloten wordt tussen een veehouder, de dierenarts en een verbond voor dierziektenbestrijding, erkend door het ministerie van Landbouw. Deze overeenkomst heeft tot doel een aantal wetenschappelijk en economisch verantwoorde activiteiten te verzekeren, zoals informatie, raadgeving, toezicht, preventie en eventueel behandeling van de dieren.

Er dient te worden opgemerkt dat de diergeneeskundige begeleiding in geen geval opgelegd wordt, maar dat ze integendeel geheel vrijwillig is.

Door hun deelneming stellen de verbonden voor dierziektenbestrijding de laboratoria en de infrastructuur ter beschikking van de andere twee partijen teneinde het nodige onderzoek te kunnen uitvoeren.

In het kader van de overeenkomst zal de verantwoordelijke voor de dieren zelf geneesmiddelen kunnen toedienen volgens de voorschriften van de dierenarts en op diens verantwoordelijkheid, op voorwaarde dat de geneesmiddelen door de dierenarts voorgeschreven en geleverd worden. Teneinde elk misbruik of overdrijving te vermijden. Zal de begeleiding aan zekere regels onderworpen zijn en zal controle mogen worden uitgeoefend.

In de verenigde commissie werd langdurig gediscussieerd over de problemen omtrent de diergeneesmiddelen. Het was de bedoeling de economische noodzaak van toediening van geneesmiddelen zo te bepalen dat de volksgezondheid geen enkel gevaar loopt.

Wegens het aantal spoedgevallen waarmee de dierenartsen dagelijks worden geconfronteerd en het economisch karakter van een groot gedeelte van hun prestaties, mogen zij beschikken over een persoonlijk geneesmiddelen depot. Deze mogelijkheid is nochtans aan voorwaarden onderworpen, zoals het in kennis brengen van de provinciale geneeskundige commissie.

Deze reglementering wordt toegepast sinds het in werking treden van de wet van 4 april 1890 en werd in dit ontwerp van wet gehandhaafd, zodat de dierenartsen, behoudens hun voorschrijvingsrecht, ook de geneesmiddelen mogen leveren, maar dit enkel voor de dieren die zij in behandeling hebben en ten hoogste voor de duur van de behandeling.

Iedere dierenarts die een geneesmiddel heeft voorgeschreven of verschaft, kan nadien worden opgeroepen om de medische noodzaak ervan, zowel inzake hoeveelheid als inzake doelmatigheid, voor de geneeskundige commissie te verantwoorden.

Dierenartsen mogen dus wel over een depot van geneesmiddelen beschikken. Zij mogen evenwel geen voor het publiek opengestelde apotheek houden en moeten wat de bevoorrading betreft zich gedragen overeenkomstig de wetten en verordeningen betreffende de geneesmiddelen.

Tevens is in artikel 10 voorgeschreven dat de Koning de voorwaarden kan bepalen waaronder de dierenarts *ex tempore* bereidingen mag maken uitgaande van geregistreerde geneesmiddelen en bestemd voor één of een klein aantal dieren van een bepaalde uitbating. De bepaling « *ex tempore* bereidingen voor één of een klein aantal dieren van een bepaalde uitbating » is in overeenstemming met zowel de toepassing van de Europese richtlijn 81/851, als met de voorstellen tot wijziging van deze richtlijn, die momenteel wordt voorbereid.

De voorwaarden tot het bezitten en verschaffen van diergeneesmiddelen door de dierenarts moeten gelijkaardig zijn aan de voorwaarden opgelegd aan de geneesheren of de apothekers. De controle zal via de voorschriften plaatsvinden. Daarom moet het gebruik van de bereidingen, voorgeschreven door de dierenarts, beperkt worden zoals bepaald in de Europese richtlijnen ter zake.

De geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik zijn in drie categorieën onder te brengen.

Ten eerste, de geneesmiddelen die zonder beperking door de verantwoordelijke veehouder of de diergeneeskundige helper aan dieren mogen worden toegediend. Dit zijn de geneesmiddelen waarvoor geen voorschrift noodzakelijk is.

Ten tweede, de geneesmiddelen, waarvoor een voorschrift vereist is, en die aan de dieren mogen worden toegediend door de verantwoordelijke en die er een depot mag van bezitten op voorschrift van een dierenarts, om een begonnen behandeling volgens de aanwijzingen van die dierenarts voort te zetten, ofwel in het kader van een diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding.

Ten derde, de geneesmiddelen die uitsluitend door de dierenarts zelf toegediend mogen worden. In deze categorie worden ondergebracht: hormonale of antihormonale stoffen, psychotropen, entstoffen, sera, verdovende middelen, enzovoort.

Afwijkingen op deze algemene regel kunnen nochtans bij koninklijk besluit worden uitgevaardigd door de ministers van Landbouw en van Volksgezondheid, onder wiens bevoegdheid de wetgeving inzake de geneesmiddelen valt.

Een andere nieuwigheid is dat dit ontwerp van wet toelaat onder bepaalde voorwaarden helpers aan te werven in het kader van de bestrijding door de overheid van sommige ziekten, zoals dit vandaag het geval is voor pluimveeziekten of voor parasitaire huidaandoeningen bij het rundvee. Deze helpers blijven evenwel de uitzondering, aangezien de voornaamste helper van de dierenarts in de landelijke praktijk de landbouwer zelf is en dit ook dient te blijven.

Tenslotte wil ik er u op wijzen, mijnheer de Voorzitter, dat het ontwerp, nadat 42 amendementen werden goedgekeurd, door de verenigde commissie werd aangenomen met 22 stemmen voor bij 4 onthoudingen. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Content.

De heer Content. — Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp werd reeds op 14 juli 1982 bij het Parlement ingediend en in de Minister-raad besproken in 1981. Vond men dan van 1982 tot 1987 geen tijd of geen meerderheid?

Dat het ontwerp van wet pas 9 jaar later besproken wordt, is zeker niet, zoals in de inleiding wordt gezegd, een gevolg van de opeenvolgende ontbindingen van het Parlement, maar wel van het feit dat de voorgestelde tekst niet door alle partijen kon worden aanvaard. Na lange consultaties van de verschillende betrokken groeperingen en na onderzoek van de bijna 200 amendementen, heeft de commissie deze tekst aangenomen. De vraag is of hij nu voldoet voor de veeartsen, voor de boeren en voor de nijverheid.

Tijdens de besprekingen tekenden zich drie discussiepunten af: de keizersnede, het bereiden en verschaffen of toedienen van geneesmiddelen en de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding.

In het oorspronkelijk ontwerp werd aan de veeboer zelf de toelating verleend de keizersnede uit te voeren. Na bespreking en amendering werd dit terecht voorbehouden aan de dierenarts.

Ik wil enkele punten uit het verslag onder uw aandacht brengen. Wij hebben het verslag immers zeer laattijdig gekregen en het daardoor niet grondig kunnen bestuderen.

Op bladzijde 21 van het verslag lees ik in verband met de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding het volgende: « Sommige behandelingen door iemand anders dan de veearts zijn mogelijk, wel te verstaan onder het technisch-wetenschappelijk toezicht en de deontologische verantwoordelijkheid van deze laatste binnen het kader van de structuur van de bedrijfsbegeleiding. » Ik stel hierbij de volgende vragen. Wil dit zeggen dat, in tegenspraak met de bepaling dat de keizersnede alleen door de dierenarts mag worden uitgevoerd, zij wel mag worden uitgevoerd door anderen in het kader van de bedrijfsbegeleiding?

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Wil u die vraag even herhalen?

De heer Content. — Wil dit zeggen dat, in tegenspraak met de bepaling dat de keizersnede alleen door de dierenarts mag worden uitgevoerd, zij wel mag worden uitgevoerd door anderen in het kader van de bedrijfsbegeleiding?

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Wat bedoelt u met « in tegenspraak »?

De heer Content. — Ik bedoel in tegenspraak met het verslag. Ik zal nogmaals herhalen wat er op bladzijde 21 staat: « Sommige behandelingen door iemand anders dan de veearts zijn mogelijk, wel te verstaan onder het technisch-wetenschappelijk toezicht en de deontologische verantwoordelijkheid van deze laatste binnen het kader van de structuur van de bedrijfsbegeleiding. » Mijn vraag luidt zeer concreet of ook de helpers de keizersnede mogen uitvoeren.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Natuurlijk niet! U moet het verslag helemaal lezen.

De heer Van Nevel, rapporteur. — Aangezien het verslag wordt geciteerd, vraag ik ook dat de volgende zin wordt gelezen. Hij luidt: « De voorwaarden daartoe worden in andere artikelen van het ontwerp bepaald. » Uit artikel 5, 2°, blijkt duidelijk dat de keizersnede niet door helpers mag worden uitgevoerd.

De heer Content. — U hebt volkomen gelijk, mijnheer Van Nevel. Mijn tweede vraag is of chirurgie door helpers ook is uitgesloten. Dat staat namelijk niet in het verslag.

Het tweede thema dat ik behandel, betreft de bereiding, het verschaffen en het toedienen van geneesmiddelen. Artikel 10, paragraaf 2, bepaalt: « De Koning kan de lijst en de voorwaarden bepalen waaronder de dierenarts *ex tempore* bereidingen mag maken, uitgaande van geregistreerde geneesmiddelen en bestemd voor één of een klein aantal dieren van een bepaalde uitbating. »

Ik vraag mij af hoeveel dieren worden bedoeld met « een klein aantal ». Bovendien vraag ik mij af of het ook de bedoeling is « vrac »-produkten te registreren. Uit artikel 10 kan men dit immers niet opmaken. Indien de Minister hierop bevestigend antwoordt, stel ik nog een tweede vraag. Bestaat de waarborg dat er voldoende produkten zullen worden geregistreerd, zodat bereidingen mogelijk blijven? Bij het beantwoorden van deze vraag moet ermee rekening worden gehouden dat op « vrac »-produkten veel minder winst wordt gemaakt dan op geregistreerde specialiteiten, die soms tot twintigmaal duurder zijn dan gelijkwaardige preparaten die door de dierenarts zelf zijn bereid.

Om de aanvrager rendabiliteit te waarborgen, moet er een voldoende aantal produkten worden geregistreerd. Momenteel werd voor een zestigtal produkten reeds meer dan een jaar geleden een aanvraag tot registratie ingediend en nog is er niets geregistreerd. In de ons omringende landen, bijvoorbeeld in Nederland, bestaat er een veel soepeler registratieprocedure.

Zou het daarom niet beter zijn met het uitvaardigen van het koninklijk besluit te wachten tot de lijsten van geregistreerde produkten compleet zijn?

Er is een lange lijst van grondstoffen waarvoor reeds een aanvraag tot registratie werd ingediend. De firma VMD diende een aanvraag in voor 40 produkten en de firma KELA voor 15 produkten.

Het wetsontwerp biedt niet voldoende waarborgen om onbevoegde personen te beletten geneesmiddelen toe te dienen die schadelijke residuen kunnen nalaten. Recente hormoonenschandalen tonen dit trouwens duidelijk aan. Een ontwerp op de uitoefening van de diergeneeskunde moet ook met deze realiteit rekening houden, maar tegelijk moet ervoor worden gewaakt dat de bonafide dierenarts zijn beroep nog op een efficiënte manier kan uitoefenen.

In dit ontwerp wordt bovendien geen mogelijkheid gecreëerd om diergeneeskundige specialisaties in te voeren die inspelen op de verdere ontwikkeling van de wetenschap. Hiermee wordt een unieke kans gemist om de ontwikkeling van de diergeneeskunde in positieve zin te stimuleren.

Veehouders en dierenartsen hebben veel vragen omtrent de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding.

De antwoorden van de staatssecretarissen kunnen een juister inzicht geven in wat men bedoelt met « bedrijfsbegeleiding » en wat in het kader van deze begeleiding de helper mag en niet mag.

Zullen door bedrijfsbegeleiding geen bureaucratische toestanden ontstaan inzake voorschriften, diagnosen en behandelingen? Zal er daardoor geen diergeneeskunde op afstand ontstaan?

Op bladzijde 67 citeert de staatssecretaris fysiotherapie als toepassingsgebied van de veterinaire helper. Is hier geen verduidelijking of rectificatie nodig? Geneesmiddelen kunnen immers ook via de huid van het dier worden ingebracht. Dat is een geneeskundige handeling. Mag dit gebeuren door de veterinaire helpers?

Mijnheer de staatssecretaris, bestaan er naast de fysiotherapie nog andere handelingen die door de helpers mogen worden verricht, buiten de door u geciteerde voorbeelden die eindigen met « enz. »?

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Op welke pagina staat dat?

De heer Content. — Op bladzijde 67 staat dat u een « exemplatieve » lijst citeert van toepassingsgebieden. Mogen de helpers, buiten fysiotherapie op dieren, nog andere handelingen verrichten, zo ja, welke?

In het wetsontwerp krijgt de Koning veel bevoegdheden. Er zouden garanties moeten zijn dat de ministers van Landbouw en Volksgezondheid de uitvoeringsbesluiten samen nemen.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer Content, sta mij toe onmiddellijk op die vraag te antwoorden. U vuurt zoveel vragen op mij af dat ik

moeite heb om ze te noteren. Sommige lijken mij daarenboven echt overbodig te zijn. Het woordje « enzovoorts » op bladzijde 67 van het verslag wijst er alleen op dat het om voorbeelden gaat.

De heer Content. — Is het niet mogelijk aan die zin die eindigt met « enzovoorts » nog voorbeelden toe te voegen?

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Neen, dat kan niet. Men zou het leven moeten beschrijven. Men kan niet in detail opgeven wat een helper mag doen, maar wat hij niet mag doen, is duidelijk omschreven. Als alle toegestane handelingen moeten worden opgesomd zou men bijvoorbeeld moeten vermelden dat de helper een emmer mag dragen... Bovendien is het verslag geen wettekst.

De heer Content. — Bij tegenspraak wordt soms toch een beroep gedaan op het verslag.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Dat wel. Ik duid alleen aan dat « enz. » een « exemplatieve » opsomming aangeeft. In de wettekst zal duidelijk worden omschreven wat een diergeneeskundige helper niet mag doen. Helpers mogen « niet-chirurgische » embryotransplantaties verrichten. Chirurgische dus niet. Het is de verantwoordelijkheid van mijn collega's om te antwoorden op de vraag of het aanwenden van medicamenten, die door de huid dringen, toegestaan is.

De heer Content. — Ik wil ook nog drie opmerkingen maken. De eerste betreft dierenartsen met vestigingen in twee provincies. Ik denk bijvoorbeeld aan een veearts met twee kabinetten of aan een veearts met één kabinet en een activiteit in een andere provincie.

Op bladzijde 46 van het verslag lees ik dat de staatssecretaris van oordeel is dat een dierenarts die in twee provincies een vestiging heeft, een dubbele inschrijving op de lijst van de Orde moet nemen. Dat is niet mogelijk, mijnheer de staatssecretaris, want de lijst van de Orde is niet provinciaal georganiseerd. Het kan evenwel nodig zijn zich tweemaal in te schrijven op de lijst van de provinciale geneeskundige commissies.

Het is volgens mij het eenvoudigste dat alleen de plaats van domiciliëring van de dierenarts in aanmerking wordt genomen. Dit zou rompslomp vermijden en is zeer goed controleerbaar. Bij dubbele inschrijving wordt de controlemogelijkheid van elke commissie beperkt.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Ik zal het onderzoeken, mijnheer Content.

De heer Content. — Tot 1 januari 1993 kan de wet worden gewijzigd via een koninklijk besluit. Is parlementaire controle dan nog wel mogelijk? Is ratificatie voldoende? Moet men dit niet eerder « volmachten » noemen?

Er is een fout geslopen in de vertaling van het ontwerp. Op pagina 119 staat in de Franse tekst « loi » en in de Nederlandse tekst « besluit » in plaats van « wet ».

De Voorzitter. — De diensten van de Senaat hebben dit reeds opgemerkt en deze fout in de definitieve tekst van het ontwerp rechtgezet.

De heer Content. — De veehouders en de dierenartsen vrezen dat de bedrijfsbegeleiding die in het wetsontwerp ingevoerd wordt, uitbreiding van de activiteiten van een bepaalde landbouworganisatie tot gevolg zal hebben. Dat leid ik althans af uit talrijke gesprekken met boeren en veehouders. Zij zijn bang. Zij beweren zelfs dat dit ontwerp grotendeels geïnspireerd is door de Boerenbond.

Een efficiënte diergeneeskunde loopt het gevaar om verdrukt te worden door het streven van deze organisatie om een zo groot mogelijke greep te krijgen op het produktieproces in de veeteelt en ook om van de winsten te profiteren.

Over het zopas verschenen boek, *100 Jaar Boeren*, waarin de Belgische Boerenbond grondig en kritisch wordt doorgelicht schrijft *De Standaard*: «De landbouw heeft tegen een zeer hoog ritme grond moeten prijsgeven aan woningbouw, industrie-terreinen, recreatieparken en wegen. Binnen de landbouw was er de spectaculaire verschuiving van arbeidsintensieve naar gemakkelijk te mechaniseren, maar kapitaalintensieve reelten en naar intensieve veeveelt. De landbouw kwam in de greep van de agro-industrie en de banken.

De winsten zijn voor hen, de risico's voor de boer en de boerin, die de verliezers zijn. De Belgische Boerenbond is zelf een internationaal georganiseerde agro-industrie en bankier geworden. Met de spaarbank CERA en de verzekeringsmaatschappij ABB kan de Boerenbond op termijn zelfs blijven bestaan zonder de boeren.»

De auteurs wijzen er verder op dat «de boer nog slechts in schijn zelfstandig is. In werkelijkheid is hij met handen en voeten gebonden aan financiële instellingen, aan leveranciers en aan de voedingsnijverheid.»

Na het lezen van dit artikel is de angst van de boeren en veeartsen nog beter te begrijpen. Voor de boeren en de veeartsen zal het dan ook een geruststelling zijn wanneer de veeproductie en de veebehandeling niet in handen zullen vallen van deze of een andere organisatie. Een positief antwoord van de staatssecretarissen zal het de SP gemakkelijker maken het ontwerp goed te keuren. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, in het ontwerp worden er fundamentele opties genomen. De vorige spreker heeft een koe een koe genoemd. Juist omdat ik meende de houding van een deel van de meerderheid te kennen, dacht ik dat toch een derde van de leden van de Senaat bereid zou zijn om het advies van de Raad van State te vragen. Ik ben dus weer eens een desillusie rijker.

Deze desillusie neemt niet weg dat ik mij nog bezorgd voel om een aantal fundamentele beginselen van dit ontwerp.

Van dit ontwerp zou men kunnen zeggen dat de vlag de lading niet dekt. Dit ontwerp gaat immers niet louter en alleen over de uitoefening van de diergeneeskunde. Het gaat tegelijkertijd over meer en minder. De uitoefening van de diergeneeskunde heeft immers niet alleen te maken met dieren bestemd voor consumptie. Dit ontwerp is meer gericht op de behandeling van dieren bestemd voor consumptie maar men betreft er ook die facetten van de diergeneeskunde bij die meer te maken hebben met de volksgezondheid. Dit wil niet zeggen dat er geen verband moet worden gelegd tussen geneeskunde voor consumptiedieren en de volksgezondheid, maar de vraag is of principes inzake volksgezondheid in deze organieke wet thuishoren.

Het ontwerp bevat een aantal nieuwe begrippen over bedrijfsbegeleiding en medische helpers. Die medische helpers krijgen de bevoegdheid om bepaalde handelingen uit te voeren. Een koninklijk besluit zal die handelingen bepalen of zelfs uitbreiden. In het oorspronkelijk ontwerp waren die handelingen beperkt tot de pluimveeziekten en tot de behandeling van parasitaire huidziekten bij vee. De bevoegdheid van de dierenarts om de geschiktheid van een dier voor consumptie te beoordelen, wordt met dit ontwerp verruimd. Ook voor het voorschrijven van geneesmiddelen en het houden van een geneesmiddelendepot bevat dit ontwerp belangrijke wijzigingen die in feite gericht zijn op het inschakelen van bepaalde instellingen, die ik hier niet wens te noemen.

De vorige spreker heeft in dit verband gesproken over de ongerustheid van de veehouders. Ik zou ook kunnen gewagen van de ongerustheid van de dierenartsen.

Voor mij houdt een diploma nog altijd de waarborg in dat men in staat is zijn vak goed uit te oefenen. Ook diergeneeskunde is een vak. In de praktijk stellen wij echter vast dat veehouders gemakkelijk aan geneesmiddelen geraken en er niet voor terugdeinzen deze zelf toe te dienen en bepaalde technische ingrepen uit te voeren die in feite tot het vakgebied van de dierenarts behoren. Dat is ongehoord.

Wij pleiten voor uitoefening van de diergeneeskunde door mensen die daartoe beroepsbekwaamheid hebben verworven.

Dit ontwerp biedt in dit opzicht niet de nodige waarborgen. Wij hopen dat de Raad van State zijn advies hierover zal kunnen geven. Als dit ontwerp echter niet gewijzigd wordt, dan zullen wij verplicht zijn tegen te stemmen. Zoals het ontwerp er nu uitziet, komt het voor een aantal mensen neer op een vrijgeleide. Wij nemen het niet dat mensen die beroepsbekwaamheid missen inzake diergeneeskunde, steeds meer bevoegdheden krijgen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens te reageren op de opmerking die mevrouw Herman heeft geformuleerd in verband met haar desillusie. Mijn grote desillusie is dat de vele goede amendementen die door onze fractie in de commissie werden ingediend, systematisch door een wisselende meerderheid werden verworpen. De tekst van dit ontwerp is dus duidelijk de uiting van de wil van een meerderheid in de commissie. Wij moeten daar rekening mee houden. Ik wens mij echter niet te mengen in een maneuver van de oppositie.

M. le Président. — La parole est à Mme Mayence.

Mme Mayence-Goossens. — Monsieur le Président, dans une matière qui ne m'est pas particulièrement familière, c'est en toute modestie que j'énoncerai quelques principes généraux qui, s'ils peuvent également être appliqués dans bien d'autres domaines, ne rencontrent pas toujours l'adhésion générale.

Tout d'abord, je dirai que je partage certains points développés à cette tribune par ma collègue Mme Herman. J'ajouterais qu'il est important pour moi qu'une organisation professionnelle, et surtout certains diplômes, soient protégés. Il est essentiel que, de façon non ambiguë, on puisse exercer une profession, quelle qu'elle soit, dans la clarté.

L'exercice de la médecine vétérinaire entraîne de lourdes responsabilités. Or, si des interventions vétérinaires sont pratiquées par des personnes n'ayant pas la formation requise, la société ne dispose plus des mêmes assurances, des mêmes garanties.

En ma qualité de membre de la commission de la Santé publique, s'il est un domaine qui me préoccupe tout autant que la protection des animaux, c'est celui de la santé publique. C'est pourquoi la vente et la distribution de médicaments, à laquelle il a été fait allusion, me préoccupe également car non seulement les abus peuvent mettre en péril la santé des animaux mais altérer la santé publique. Si certains agriculteurs peuvent mener à bien certaines interventions vétérinaires, ce ne peut en aucun cas devenir une règle.

Pour cette raison, il me paraît important de protéger légalement l'exercice de la médecine vétérinaire.

Il semblerait que seuls 2 p.c. d'agriculteurs soient concernés. En l'absence de réglementation, je crains que la ligne de conduite inspirée par certaines organisations professionnelles ne se développe dangereusement car les agriculteurs pourraient leur faire confiance par la fourniture des médicaments et peut-être même, certaines aides techniques.

C'est pour cette raison que ma préférence va à une réglementation peut-être imparfaite, mais qui préviendrait les abus que nous pourrions connaître face au comportement de certains groupements professionnels bien connus.

Sur le plan économique, le coût des interventions que devraient supporter les agriculteurs ne me paraît pas exorbitant par rapport aux inconvénients qui pourraient survenir. L'agriculteur peut ne pas être capable d'évaluer les risques qu'il court en accomplissant certaines tâches pour lesquelles il n'est pas vraiment compétent.

J'en viens à un dernier principe qui concerne l'utilisation des médicaments.

À cet égard, tant en matière vétérinaire que sur le plan de la santé publique, une protection doit être définie car les agriculteurs ne sont certainement pas à l'abri d'achats incontrôlés de médicaments qui pourraient leur être proposés. Les agriculteurs pourraient finalement devenir les victimes des actes qu'ils accompliraient dans un souci bien compréhensible de réaliser des écono-

mies. Je ne pense pas qu'on puisse leur accorder par une loi la possibilité de poser des actes qu'ils ne sont véritablement pas habilités à poser.

Vous me pardonnerez, chers collègues, de n'avoir évoqué que les grands principes qui, en fait, s'appliquent, je le répète, à toutes les matières importantes. Je me suis laissé guider par mon bon sens plutôt que par une connaissance technique du sujet. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Aerts.

De heer Aerts. — Mijnheer de Voorzitter, ik vind dat het Vlaams spreekwoord « De kogel is door de kerk » hier van toepassing is. Anderen zouden een alleluja zingen omdat eindelijk, na twintig jaar, een wetsontwerp op de uitoefening van de diergeneeskunde in deze hoge vergadering wordt behandeld. Dat dit twintig jaar heeft aangesleept ligt niet zozeer aan de eigenlijke inhoud van deze wet, maar aan twee problemen in de marge daarvan, namelijk het uitvoeren van de keizersnede en de bedrijfsbegeleiding.

Uit de lezing van het verslag had ik begrepen dat er tussen de verschillende partijen een akkoord was over de uitvoering van de keizersnede. Hoe groot was mijn verwondering toen ik een amendement zag verschijnen dat de uitvoering van de keizersnede opnieuw aan niet-veeartsen wil toelaten.

Het begrip bedrijfsbegeleiding heb ik voor het eerst leren kennen onder de benaming « la guidance vétérinaire ». Ik heb de precieze inhoud van dat begrip nooit gekend. Ook vandaag wordt hierover geen opheldering verschaft. Het wordt alleen vermeld in de wet, zonder enige uitleg.

Aan de oorspronkelijke tekst van 1982 zijn belangrijke veranderingen aangebracht die volgens mij geen verbeteringen zijn. De vraag van daarstraks om advies te vragen aan de Raad van State kon uiteraard niet worden ingewilligd wegens procedurekwesties. Nochtans heb ik enkele beschouwingen en vragen die misschien tot inspiratie kunnen dienen van degenen die dit wetsontwerp in de Kamer zullen behandelen.

De bepalingen over de geneesmiddelen, een zeer belangrijk onderwerp, worden substantieel uitgebreid, zodat men hier op domeinen komt die reeds geregeld zijn door andere wetten, onder andere het genummerd koninklijk besluit nummer 78 op de verstrekking van geneesmiddelen en de bepalingen van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen. Ongetwijfeld zijn er hier overlappingsen. De samenhang realiseren tussen de bestaande reglementering en de te nemen besluiten zal zeer moeilijk zijn, wat zeker nadelig is voor de controle en voor eventuele bestraffing. Volgens de voorgestelde regeling krijgt de veehouder nu de toelating diergeneesmiddelen in zijn bezit te houden. Deze bepaling is niet op zijn plaats in een tekst die handelt over de uitoefening van de diergeneeskunde. Die problematiek wordt immers behandeld in de wet van 25 maart 1964.

Mijn tweede beschouwing handelt over de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding. De inhoud van het begrip wordt in de tekst niet omschreven. Daarin staat alleen dat er een geschreven overeenkomst moet zijn tussen de veehouder en een dierenarts. De Koning zal de voorwaarden vaststellen voor de verschillende vormen van bedrijfsbegeleiding. Men is er in twintig jaar blijkbaar niet in geslaagd een precieze omschrijving te geven van dit begrip en ook de onderhavige tekst brengt niet de verwachte oplossing.

De heer Peeters. — Dien dan een amendement in.

De heer Aerts. — Het gaat hier blijkbaar om preventieve en curatieve begeleiding. Omtrent het laatste begrip vrezen de betrokken groepen van dierenartsen en apothekers dat de poort te wijd wordt opengezet voor systemen die ongezonde commerciële distributie en onoordeelkundig aanwenden van geneesmiddelen in de hand zullen werken.

Ik heb daarover vragen. Zullen de veevoederfabrikanten dierenartsen kunnen aanduiden om bij verschillende veekeukers adviezen te verstrekken of ook om curatief op te treden? Ik vrees van wel. In het allereerste artikel dat de dierenarts omschrijft, is hij niet langer de man die op het terrein dieren verzorgt, maar

iemand die een diploma heeft. De correlatie tussen deze tekst en artikel 6 maakt mij ernstig bezorgd. Wie mag geneesmiddelen op een bedrijf achterlaten? Kan eenzelfde bedrijf meer dan één dierenarts met de begeleiding belasten? Zal deze dierenarts-bedrijfsbegeleider niet in conflict komen met de erkende dierenarts, die blijkbaar de gewone praktijkdierenarts is?

Het belang van een goede en duidelijke regeling ligt voor de hand nu er zoveel gesproken wordt over residuen in de voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong en de bevolking sterk gevoelig is voor de problematiek van leefmilieu en gezondheid. Wij moeten hier voorzichtiger zijn, al is het maar om de vrees weg te werken dat er schadelijke residuen in de voedingsmiddelen zouden te vinden zijn.

De indruk overheerst dat men dit probleem, dat zowel voor binnenlandse als buitenlandse consumenten zeer belangrijk is, heeft willen oplossen door het voorschrijven en toedienen van geneesmiddelen te regelen. Dat is onvoldoende. Er moet eerder worden gedacht aan het opleggen van rechtstreekse verplichtingen aan de veekeukers. Moeten deze bedrijven niet worden verplicht een vaste dierenarts aan te stellen? Wie is er immers aansprakelijk als er op deze bedrijven iets fout gaat, zowel op het gebied van residuen in de voeding, als op het gebied van dierenziekten. Ik verwijs hierbij naar de varkenspest in het recente verleden. Het is misschien moeilijk vanuit het oogpunt van de concrete beroepsuitoefening een onderscheid te maken tussen een praktijk landbouwdieren en een praktijk kleine huisdieren, maar toch zou dit bijzonder nuttig zijn met het oog op bepaalde verplichtingen voor eigenaars die in het bezit zijn van geneesmiddelen.

Een derde beschouwing gaat over de diergeneeskundige helpers. Ook hun statuut is bijzonder onduidelijk. In het oorspronkelijk ontwerp was ook reeds sprake van diergeneeskundige helpers, maar was er een zekere veiligheid ingebouwd. Zij werden immers aangeworven door organismen van dierziektenbestrijding. Deze formule was niet volkomen veilig, maar toch meer dan de huidige. In de huidige tekst is over de aanwerving immers niets bepaald.

Zullen individuele dierenartsen of veevoederfabrikanten een technisch helper in dienst mogen nemen? Volgens de verklaring van de regering, op bladzijde 67 van het verslag, is deze regeling ook van toepassing op ambtenaren die bepaalde wetten uitvoeren, onder andere de wet van 15 juli 1985 op het gebruik van hormonen, de wet van 5 september 1952 op de vleeskeuring en de wet van 1965 op de keuring van pluimvee. Zijn deze ambtenaren technische helpers in de zin van het nieuwe wetsontwerp? Moeten de andere wetten dan niet worden aangepast? Kunnen er volgens de nieuwe wet « lekenkeurders » worden ingeschakeld bij de keuring van grootvee in slachthuizen? Op het ogenblik is dit op basis van de wet van 1965 enkel mogelijk voor pluimvee en vis. Waarom werden deze wetten ook niet meteen gewijzigd? Over deze fundamentele vragen ben ik ten eerste bezorgd.

Tenslotte maak ik nog enkele opmerkingen over de wetteksten zelf. Ik heb altijd problemen met wetteksten waarover men opmerkingen kan maken, ook zonder een vergrootglas te gebruiken, omdat bepaalde zaken zozeer in het oog springen dat men er niet aan voorbij kan gaan. Ik heb een kleine bloemlezing gemaakt. Bij een nauwkeurig onderzoek zouden waarschijnlijk nog meer zaken aan het licht komen.

Ik sta even stil bij wat artikel 3, paragraaf 1, 4°, bepaalt over « het instellen en uitvoeren van een behandeling ». Als ik de bepaling van wat een diergeneeskundige handeling is, nakijk, stel ik vast dat ook een gewone ontsmettingskuur een diergeneeskundige handeling is. Dat kan toch niet de bedoeling zijn en ongetwijfeld moet de tekst worden gecorrigeerd. Ook het toedienen van een geneesmiddel voorgeschreven door een dierenarts is volgens deze definitie een diergeneeskundige handeling. Artikel 3, paragraaf 1, 10°, bepaalt dat euthanasie bij dieren ook een diergeneeskundige handeling is. Soms zie ik langs autowegen zwaar toegetakelde dieren wier lot het is afgemaakt te worden. Mag de rijkswacht dat niet meer doen en moet zij er steeds een dierenarts bijroepen?

Ook in verband met artikel 4 kan verwarring ontstaan. Op bladzijde 45 staat hieromtrent: « Dierenartsen als ambtenaren mogen in principe geen praktijk uitoefenen. Zij staan onder het

uitsluitend gezag van de minister; het is dan ook normaal dat zij hun titel niet moeten laten viseren door de commissie en dat zij niet in de Orde moeten ingeschreven zijn.

Opdat de geneeskundige commissie te allen tijde de dierenartsen woonachtig in de betrokken provincie zou kennen, wordt ook voor dierenartsen-ambtenaren voorzien in het laten viseren van hun titel. » Hierin schuilt echter een contradictie. Het ware goed dat de minister hierover verduidelijking geeft.

Hetzelfde artikel 4 heeft het over « definitieve ambtenaren ». Die uitdrukking is mij onbekend. Hiermee bedoelt men waarschijnlijk statutaire ambtenaren. Verder staat er dat deze « definitieve ambtenaren van het ministerie van Landbouw en van het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu » niet ingeschreven moeten zijn in de Orde van de dierenartsen. Moet ik daaruit besluiten dat de dierenartsen van andere departementen wel ingeschreven moeten zijn in de Orde, of geldt die bepaling voor iedereen die werkt in een ministerie?

Artikel 5 heeft het over « een erkende dierenarts », maar nergens wordt dat begrip nader bepaald. Is het een gewone dierenarts, of is het een dierenarts geëngageerd door een landbouwer?

Ik heb alleen een bloemlezing gemaakt van de onvolmaaktheiden van de twee artikelen die ik hier heb aangehaald. Als ik ook de rest van het ontwerp zo zou uitkammen zou ik hier nog lang staan.

De tekst van het wetsontwerp moet echter wel worden bijgewerkt. Hier is daarvoor geen tijd meer, en de onvolmaaktheiden zullen wellicht in de Kamer uit de tekst worden verwijderd. Er zal aldus misschien een goede en leesbare tekst worden opgesteld.

Volgens artikel 9 kan de geneeskundige commissie de dierenarts steeds ter verantwoording roepen. Wat is de inhoud van dat « ter verantwoording roepen »? Kan een dierenarts worden vervolgd door de inspectiediensten, ongeacht het standpunt van de commissie? Staat een negatieve appreciatie van deze commissie gelijk met de vaststelling van een strafbaar misbruik, dat kan worden beteugeld?

De leden van de commissie hebben opsporingsbevoegdheid, maar volgens mij kan de commissie zelf niet optreden. Is die interpretatie juist?

In artikel 10 worden een hele reeks uitvoeringsbesluiten opgesomd. Wat is de situatie tussen het ogenblik waarop dit wetsontwerp wet wordt en het ogenblik dat de uitvoeringsbesluiten van toepassing zijn? Wordt de vorige wetgeving definitief afgeschaft en komt men dan in een vacuüm terecht, of zullen de uitvoeringsbesluiten samen met de wet worden gepubliceerd?

Dit is een belangrijke opmerking omdat in dit wetsontwerp heel wat nieuwe bepalingen staan. Daarenboven kan het genummerd koninklijk besluit nummer 78 immers niet door een koninklijk besluit worden gewijzigd. Het moet worden gewijzigd door een wet. Die wijzigingen zijn niet vervat in dit ontwerp.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn bezorgdheid willen uitspreken over een materie die ik ook vroeger van dichtbij heb gevolgd. Het ontwerp is zo vaak veranderd dat er naar mijn gevoel geen lijn meer in zit. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van den Broeck.

De heer Van den Broeck. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens in de eerste plaats de rapporteur te feliciteren. Wij weten dat hij altijd goede verslagen maakt en ook deze keer heeft hij dat gedaan. Het spijt mij echter dat ik deze positieve toon niet kan aanhouden.

Ik had enkele vragen en opmerkingen, maar ik verkies liever in te gaan op wat de vorige sprekers hebben gezegd.

Mijnheer de staatssecretaris, ik ben blij voor u dat de stemming in de Senaat niet de definitieve eindstemming zal zijn. Het ontwerp moet opnieuw worden besproken in de Kamer. Ik ben benieuwd hoe er over het ontwerp zal worden gestemd. Uit de uiteenzettingen van de heren Content en Aerts blijkt dat ook zij twijfels hebben bij bepaalde aspecten ervan, vooral in verband met de veeteelt- en landbouwbedrijven en de akkoorden die dierenartsen, veehouders en beroepsverbonden kunnen sluiten.

Het ontwerp werd in de commissie aangenomen met 22 stemmen bij 4 onthoudingen. Dit bewijst dat er zeer intens is gewerkt in de commissie teneinde de oorspronkelijke tekst aan te passen.

Ik wil niet in herhaling vervallen en daarom ga ik uit van twee basiselementen. Ten eerste, het eindproduct van veeteeltbedrijven is dierlijke voeding. Ik weet dat deze materie behoort tot de bevoegdheid van de staatssecretaris voor Volksgezondheid. Ten tweede, ook landbouwbedrijven maken graag winst. Winst maken betekent tegelijkertijd de onkosten drukken.

Ik begrijp dat de veehouders voor een kleine kwetsuur van een dier niet altijd een veearts raadplegen.

Dit is zeer handig gespeeld, mijnheer de staatssecretaris. Ik breng daar enige bewondering voor op. Toch ben ik het niet eens met de wijze waarop deze bepaling, na een goedkeuring van het ongewijzigde ontwerp in de Kamer, zal worden uitgevoerd. Het kan niet dat veeartsen via hun beroepsfederatie met de veehouders situaties kunnen creëren waardoor de controle over het eindproduct, de dierlijke voeding, in het gedrang komt. Ik hoop dan ook dat de intenties van de heer Aerts in de Kamer de nodige aandacht krijgen en dat het ontwerp in die zin zal worden aangepast. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, economische geneeskunde is een op zijn minst verwarrend begrip. Volgens de dierenartsen betekent dit enkel het afwegen van de kost van een behandeling tegen de waarde van het dier. Indien de kost hoger is dan de waarde van het dier, gaat men over tot de slachting ervan. Volgens de Boerenbond daarentegen moet de diergeneeskunde inzake nutsdieren gebeuren met het oog op de rentabiliteit en de doelmatigheid van de produktie. Dit heeft nare gevolgen.

Hierdoor worden, onder andere, de problemen van het individuele dier meer en meer ondergeschikt aan de dierengroep. In naam van heilige koeien zoals concurrentie en export worden er in feite zieke koeien gefokt met gemeenschapsgeld om uiteindelijk op de Europese vleesbergen te belanden. Dat men het daarbij niet zo nauw neemt met de ethiek en dat dierenrechten genegeerd worden door een ongezonde concentratie in niet-grondgebonden veehouderijen en batterijen, zal de managers een zorg zijn. Ter illustratie een citaat van de woordvoerder van de « Union professionnelle agricole » tijdens een hoorzitting van de commissie. « Het zou abnormaal en verkeerd zijn dat het diergeneeskundig beroep verzorging kan opleggen zonder dat daarom werd gevraagd door de eigenaar van het dier. »

Welnu, het is abnormaal en ethisch onverantwoord de produktie van ons voedsel toe te vertrouwen aan organisaties en personen die er een dergelijke moraal op nahouden en dergelijke barbaarse methoden aanwenden. Wegens deze ongezonde kweekwijze moeten de bijna onvermijdelijke ziekten en infecties worden voorkomen door het massaal toedienen van geneesmiddelen zoals antibiotica in het mengvoer.

Gezonde dieren worden dus vooraf met curatieve middelen massaal behandeld, omdat ze gekweekt worden in onhygiënische en dierenonvriendelijke omstandigheden, waardoor het risico op besmetting ontzettend hoog is. Dit is een totaal onaanvaardbare voedselproduktie die schadelijk is én voor het dier én voor de consument. Alleen de veevoederfabrieken en de farmaceutische industrie varen er wel bij, terwijl de belastingbetalers betalen voor het vervoer, het invriezen en het bewaren van de aldus geproduceerde overschotten.

Derde-wereldlanden hongerden intussen verder uit, omdat ze in plaats van aan zelfvoorziening te doen, verplicht worden waardevolle gewassen te exporteren voor de produktie van onze overschotten.

Symptomatisch voor het voornemen om ongezond verder deze « produktivistische » weg te bewandelen, is het invoeren in dit wetsontwerp van het totaal nieuw begrip « diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding » en van het toestaan aan de houders of helpers om zelf bepaalde diergeneeskundige handelingen uit te voeren.

Bedrijfsbegeleiding veronderstelt immers het aangaan van overeenkomsten tussen de dierenarts en de veehouder. Welnu, het is volgens de artikelen 18 en 19 van het koninklijk besluit nummer 78 van 10 november 1967 aan uitoefenaars van de geneeskunde terecht verboden contracten of overeenkomsten aan te gaan, zowel onderling als met derden.

Het aanvaarden van dit soort overeenkomsten is in strijd met de ethiek zelf van de geneeskunde. Dit zal zonder meer leiden tot de ombuiging van diergeneeskundige behandelingen tot produktietechnieken met medewerking van dierenartsen en tot het oneigenlijk gebruik van geneesmiddelen. Het is vooral om dit laatste ongestraft mogelijk te maken dat het geneesmiddelendepot bij de dierenarts behouden blijft, hoewel dit een misgroeide en achterhaalde formule is gebleken.

Er is daaromtrent een flagrante tegenspraak in dit wetsontwerp: in artikel 3 wordt het verschaffen van geneesmiddelen niet vermeld in de opsomming van de diergeneeskundige handelingen, terwijl het verschaffen van geneesmiddelen plots wel opduikt in artikel 9, paragrafen 1 en 2.

Het geneesmiddelendepot is een vorm van cumulatie die niet te rechtvaardigen is, omdat het tot de uitsluitende bevoegdheid van de apotheker behoort. Met de voorgestelde formule ontsnapt men wel aan de controle en ze opent de deur voor overconsumptie en voor parallelle markten, waar zowat de helft van de geneesmiddelen terecht komt.

In dit verband is het nuttig te verwijzen naar de dubbelzinnigheid waardoor identieke produkten, zoals antibiotica en groeifactoren enkel mogen worden afgeleverd op voorschrift van de dierenarts, overeenkomstig de wet van 25 maart 1964, maar wel mogen worden toegevoegd als additieven in gemedicineerde veevoeders en aldus vrij verkocht worden, overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 juni 1984.

Normaliter vallen die mengsels nochtans onder de geneesmiddelen en moeten ze dus onder de bepalingen vallen van het koninklijk besluit van 26 februari 1985, wat betekent dat ze enkel op voorschrift van de dierenarts mogen worden afgeleverd. Het is trouwens vanuit een economisch standpunt begrijpelijk dat de geneesmiddelenindustrie pleit voor het recht op een geneesmiddelendepot voor de dierenarts zonder enige beperking, maar het siert deze industriële sector hoegenaamd niet op het vlak dat hun het meest na aan het hart zou moeten liggen, namelijk de volksgezondheid. Als er immers een begrip totaal afwezig is in dit ontwerp, dan is het precies de volksgezondheid.

Inzake het probleem van de keizersnede wil ik er even de nadruk op leggen dat het ethisch onverantwoord is dieren zodanig genetisch te selecteren dat in de meeste gevallen de kalveren met de keizersnede moeten worden gehaald, en dit opnieuw om louter economische motieven.

Het wijzigen van anatomische of fysiologische functies bij dieren, om economische redenen, wat mogelijk wordt gemaakt door artikel 2 van deze wet, opent de deur voor de meest onsmakelijke praktijken en hoort niet thuis onder de noemer « geneeskundige handelingen ».

Tot slot wijs ik erop, zoals trouwens verschillende andere sprekers, dat dit een slecht ontwerp van wet is, waarover de grootste verwarring bestaat en waarvoor zelfs de regering na al die tijd nog amendementen indiende. Dit bewijst dat onderhavig ontwerp in haar huidige vorm nog helemaal niet rijp is en verder aan kritiek moet worden onderworpen. In die zin steunen wij volmondig het voorstel van de heer Henrion waarbij hij de voorzitter van de Senaat verzoekt het advies van de Raad van State te vragen. *(Applaus.)*

De Voorzitter. — Dames en heren, daarbij aansluitend wens ik het volgende mede te delen.

Comme en d'autres circonstances, des arguments valables ont été avancés tant par les partisans que par les adversaires d'une consultation éventuelle du Conseil d'Etat. Il fallait donc trancher.

Mesdames, messieurs, j'ai décidé de demander l'avis motivé de la section législation du Conseil d'Etat sur le texte du projet de loi tel qu'il a été approuvé et amendé par les commissions réunies.

Ik heb beslist de Raad van State te raadplegen over de tekst die na talrijke amenderingen in de commissies is goedgekeurd.

Praktisch gezien, betekent dit dat wij de algemene bespreking voortzetten, maar dat wij niet kunnen stemmen over de artikelen alvorens wij het advies van de Raad van State hebben ontvangen. Ik zal bij de Raad van State niet de procedure van drie dagen inroe-

pen, wat trouwens nutteloos is, maar ik zal wel aandringen op een redelijke termijn zodat wij ons midden januari over de tekst kunnen uitspreken.

Het woord is aan de heer Peeters.

De heer Peeters. — Mijnheer de Voorzitter, uw beslissing maakt het mij gemakkelijker om tijdens mijn betoog nog enkele opmerkingen te formuleren en concrete vragen te stellen, die ook ten grondslag lagen van een aantal amendementen die wij in de commissie hebben ingediend en waaraan in verschillende gevallen werd tegemoet gekomen door amendementen van de regering. Het oorspronkelijke ontwerp van wet werd door de intensieve werkzaamheden van de verenigde commissies voor een groot deel herschreven.

*De heer Henrion, ondervoorzitter,
treedt als voorzitter op*

Het onderhavige wetsontwerp had niet « Ontwerp van wet op de uitoefening van de diergeneeskunde » mogen heten, maar had het opschrift moeten krijgen: « Ontwerp van wet op de uitoefening van de veeartsenijkundige begeleiding van de veeteelt ». Het ontwerp werd besproken in de verenigde commissies voor de Landbouw en de Middenstand en voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu, waar al van bij de aanvang een dualiteit ontstond, vooral dan bij de leden van de commissie voor de Landbouw en de Middenstand.

Het uitstekende verslag werd uitgebracht door de heer Van Nevel, eveneens lid van de commissie voor de Landbouw.

Dit verslag, en ik spreek uit ervaring want ik heb veel contact met betrokken personen zowel uit landbouwkundige kringen als uit veeartsenijkundige, is een document dat een belangrijke plaats zal innemen in de verslaggeving over het totstandkomen van dit ontwerp.

Beide commissies hebben het ontwerp duidelijk vanuit tegenovergestelde gezichtspunten benaderd. Het uiteindelijke resultaat van de vele en langdurige discussies in de verenigde commissies is tenslotte een compromis geworden tussen beide visies, waarbij echter het landbouweconomisch standpunt het in laatste instantie vooralsnog heeft gehaald.

Waar ikzelf, als lid van de commissie voor de Volksgezondheid, veeleer bekommerd ben om de raakvlakken van het ontwerp met de algemene volksgezondheid en om de kwaliteitsbevordering van de diergeneeskundige zorgenverstreking zelf, blijf ik dan ook met heel wat vragen zitten. Voorzitter, ik mag in openbare vergadering wel zeggen dat wij ons heel wat inspanningen hebben getroost om het ontwerp in die zin bij te schaven. Ik dank trouwens nogmaals de collega's die vele van onze amendementen hebben gesteund en die zelf amendementen met dezelfde bedoeling hebben ingediend.

Ik moet daar onmiddellijk aan toevoegen dat beide staatssecretarissen ook voor een belangrijk deel aan onze becommentarissen zijn tegemoetgekomen, zodat de uiteindelijk door de commissies goedgekeurde tekst een complete herschrijving is geworden van het oorspronkelijk ingediende ontwerp. Wij danken de staatssecretarissen trouwens voor het geduld en de luisterbereidheid die zij daarbij hebben betoond. Wij beseffen dat een aantal landbouwbelangen, waarvan de verdediging op zich eveneens behaarswaardig is, het hen daarbij niet altijd gemakkelijk hebben gemaakt.

Het resultaat blijft hoe dan ook een compromis, wat op zichzelf niets onzinnelijks inhoudt, een compromis echter dat toch nog een aantal vragen onbeantwoord laat.

Voor de toepassing van deze wet op het terrein zal veel, zéér veel, om niet te zeggen alles, afhangen van een belangrijk aantal nog uit te vaardigen koninklijke besluiten.

Bij de uiteindelijke behandeling van het ontwerp hier, in de openbare vergadering, vind ik het dan ook belangrijk enkele van de voornaamste concrete vragen en nog niet ingevulde onzekerheden nog even op een rijtje te zetten. Een duidelijk en concreet antwoord hierop van de staatssecretarissen kan trouwens heel wat van de nog bestaande onduidelijkheid wegnemen. Wij hebben trouwens nog een aantal amendementen ingediend. Uit de

antwoorden van de staatssecretarissen zullen wij besluiten of wij deze amendementen handhaven. Bij gebrek aan duidelijkheid zullen wij dat zeker doen.

Bovendien wordt in artikel 32 van het ontwerp gesteld dat tot 1 januari 1993 de wet nog kan worden gewijzigd bij eenvoudig koninklijk besluit, dit in verband met de Europese integratie. Hieruit alleen blijkt al dat men zich aan heel wat wijzigingen kan verwachten.

Zeër veel hangt dus af, niet alleen van de uitvoeringsbesluiten die deze wet operationeel zullen moeten maken, maar nog meer van de latere eventuele opheffingen, aanvullingen, wijzigingen of vervangingen van de bepalingen van deze besluiten. Moeten wij hierbij dan ook niet de vraag stellen of wij hierdoor geen verkapte volmachten goedkeuren, daar er in die gevallen van een parlementaire controle niet eens nog sprake zal zijn? Collega Content heeft deze opmerking ook al gemaakt.

Mijnheer de Voorzitter, ik beperk mij dus tot het stellen van een aantal concrete vragen aan de staatssecretarissen om meer expliciete verduidelijking te krijgen omtrent een aantal nog wat wazig omschreven bepalingen in de tekst van het ontwerp. Collega Aerts heeft er al enkele genoemd. Het gaat vooral over een aantal niet duidelijk omschreven diergeneeskundige handelingen, de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding en het statuut, de wil en de bevoegdheid daarin van de bedrijfsdierenarts, de verantwoordelijke en de zogenaamde diergeneeskundige helper en tenslotte om een aantal specifieke problemen inzake geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik.

Bij deze drie minder goed omschreven elementen van het ontwerp, heb ik een aantal concrete vragen en ik dring er ook op aan concrete antwoorden te krijgen. Gemakkelijkheidshalve zal ik mijn vragen artikelsgewijze formuleren.

Bij artikel 3 heb ik drie vragen, eerst en vooral in verband met 1°, 2° en 3° van paragraaf 1. Is een diergeneeskundige expertise, die een frequent voorkomende realiteit is, voor zover zij betrekking heeft op de in 1°, 2° en 3° omschreven handelingen een diergeneeskundige handeling? Het is belangrijk hierop een concreet antwoord te krijgen.

Mijn tweede vraag betreft paragraaf 1, 10°, de euthanasie bij dieren. In de verantwoording van de regering lezen wij: «De euthanasie is een taak die aan dierenartsen wordt opgedragen voor zover geneesmiddelen worden gebruikt die enkel door dierenartsen mogen worden toegediend.»

Het meest gebruikte en bijna enig gebruikte produkt voor euthanasie, T 61 van de firma Hoechst, is geen geneesmiddel. Het is een technisch produkt dat niet voldoet aan de definitie van geneesmiddel en daarom zelfs niet eens geregistreerd kan worden. Iedereen kan het vrij kopen. Vindt de staatssecretaris het niet aangewezen hierover eventueel bij koninklijk besluit enige verduidelijking te geven?

Mijn derde vraag betreft de kunstmatige inseminatie. Deze werd, volgens ons ten onrechte, niet opgenomen in de lijst van diergeneeskundige handelingen zoals omschreven in artikel 3, paragraaf 1. Ons amendement om de kunstmatige inseminatie toch in die lijst te doen opnemen werd in de commissie spijtig genoeg verworpen. Wij willen er nogmaals op wijzen dat er meer dan voldoende redenen zijn, zowel van diergeneeskundige als van economische aard, evenals een aantal aspecten die met dierenbescherming te maken hebben om de kunstmatige inseminatie als een specifieke diergeneeskundige handeling te omschrijven.

Eerst en vooral is bij de meeste dieren een voorafgaandelijk gynaecologisch onderzoek noodzakelijk en wenselijk en moet bovendien vooraf een aantal mogelijke diagnosen worden uitgesloten die een risico inhouden voor inseminatie. Zeer belangrijk ook is dat bij herinseminatie steeds een vroege drachtdiagnose moet worden gesteld. Welnu, zowel onderzoek als diagnose zijn in dit ontwerp als diergeneeskundige handelingen omschreven, maar kunstmatige inseminatie zelf niet.

Ook economisch heeft de verantwoordelijke zelf er alle voordeel bij dat preventieve onderzoeken worden verricht en risico-diagnoses vooraf worden gesteld net vóór de inseminatie zelf. Bovendien is, vanuit het standpunt van dierenbescherming, kunstmatige inseminatie in ondeskundige handen vaak een riskante en voor het dier nodeloos pijnlijke behandeling met,

ingevolge bijvoorbeeld accidentele darmperforatie, niet zelden letale afloop. Wij zouden er daarom nogmaals willen op aandringen dat in een koninklijk besluit tot uitvoering van paragraaf 3 van artikel 3, de kunstmatige inseminatie, ten minste in een aantal gevallen dan toch, aan de lijst van diergeneeskundige handelingen wordt toegevoegd.

Bij artikel 4 heb ik slechts één vraag, waarop de staatssecretaris mij in de commissie een antwoord heeft gegeven, dat bij nader onderzoek toch niet volledig blijkt te kloppen. Mijn vraag betreft de verplichte inschrijving op de lijst van de bevoegde Orde van dierenartsen in geval van vestigingen in twee provincies: ofwel met twee kabinetten in twee verschillende provincies ofwel met één kabinet in één provincie én een andere activiteit — bijvoorbeeld een opdracht aan een faculteit of een functie in een veevoederbedrijf — in een andere provincie.

In zijn antwoord in de commissie heeft de staatssecretaris verklaard dat deze dierenartsen een dubbele inschrijving op de lijst van de Orde moeten nemen.

Aanvankelijk heb ik mij bij dit antwoord neergelegd, maar bij nader onderzoek blijkt dat dit onmogelijk is, omdat de lijst van de Orde voor de dierenartsen niet provinciaal georganiseerd is. Men kan wel een dubbele inschrijving nemen op de lijst van de provinciale geneeskundige commissies. Graag kregen wij van de staatssecretarissen hierover enige verduidelijking.

Het eenvoudigste ware nochtans alleen de plaats van domiciliëring van de betrokken dierenarts in aanmerking te nemen. Dit hebben wij in de commissie bij amendement voorgesteld. Hierdoor vermijdt men heel wat nutteloze administratieve rompslomp en is de inschrijving zeer goed controleerbaar. Bij dubbele inschrijving wordt de controlemogelijkheid van elke commissie integendeel beperkt.

Nu het antwoord van de minister, ten gevolge waarvan wij ons amendement in de commissie hebben ingetrokken, niet correct blijkt, vragen wij ons af of wij ons amendement niet best opnieuw indienen. Wij wachten op het antwoord van de minister.

In de artikelen 5, 6 en 7 gaat het meer specifiek over de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding en de respectievelijke bevoegdheden daarin van de verantwoordelijke, de erkende dierenarts en de diergeneeskundige helper.

In artikel 5, 2°, is voor het eerst sprake van de «erkende» dierenarts. Wordt hiermee de dierenarts bedoeld zoals omschreven in artikel 4, voorlaatste alinea? Indien dit zo is, betekent dit dan niet meteen dat het Instituut voor bedrijfsbegeleiding hierdoor onrechtstreeks de mogelijkheid kan krijgen om aan de verantwoordelijke de toelating te geven om allerlei diergeneeskundige handelingen uit te voeren waarvoor produkten noodzakelijk zijn die vermeld worden onder het 1° van artikel 5? Dat probleem heeft collega Aerts ook aangeraakt.

Is artikel 5, 2°, niet in strijd met de wet op de dierenbescherming? Moet men de opleiding van de verantwoordelijke niet duidelijk omschrijven? Ik geef een voorbeeld. Voor de onthoorniging is plaatselijke anesthesie zo niet nodig, dan toch gewenst met het oog op het dierenwelzijn.

Dit veronderstelt anatomische kennis. Wordt het anestheticum op een verkeerde plaats aangebracht, dan hebben wij te maken met dieren mishandeling. Hoe zal de verantwoordelijke die anatomische kennis verwerven en bewijzen? Zal de staatssecretaris de nodige opleiding en kennis ter zake van de verantwoordelijke bij koninklijk besluit verder verduidelijken en vastleggen?

Zeker voor de nieuw ingevoerde functie van diergeneeskundige helper vragen wij een ter zake antwoord van de minister. Het is immers een belangrijk element in het ontwerp.

In artikel 6 betreffende de geschreven overeenkomst van diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding is er dan weer geen sprake meer van de «erkende» dierenarts zoals in artikel 4 en artikel 5. Van het specifieke begrip «bedrijfsdierenarts» is nergens sprake in het ontwerp, enkel van het begrip «erkende» dierenarts «in het kader van de toepassing van wettelijke en verordeningbepalingen». Kan deze lacune bij koninklijk besluit nog worden aangevuld? De argumentatie van collega Aerts wijst ook in deze richting.

Verder kan volgens artikel 6 «een organisatie, universitair instituut of wetenschappelijke instelling, hetzij vanaf het opmaken

van de geschreven overeenkomst, hetzij tijdens de uitvoering ervan, betrokken worden bij de bedrijfsbegeleiding». Dat lijkt ons een van de meest gevaarlijke bepalingen in het ontwerp. Zij schept in ieder geval, terecht, heel wat wantrouwen want zo'n «organisatie» kan ook een afdeling van een veehoudersorganisatie zijn of zelfs een voederfirma.

Veehouders kunnen aldus via gratis bedrijfsbegeleiding, verrekend in de kostprijs van de diervoeders, en via aantrekkelijke kortingen op geneesmiddelen worden gebonden aan de organisaties. Ik hoef er niet op te wijzen dat dit een uiterst ongezonde situatie kan creëren.

Het is dan ook ver van denkbeeldig — en ik hoop dat dit niet de bedoeling van sommigen is — dat bedrijfsbegeleiding het instrument bij uitstek wordt waarmee de machtige landbouworganisaties de sector van het veehoudersbedrijf niet alleen blijven monopoliseren, maar nu ook willen institutionaliseren.

De eerste benadeelde van deze belangenvermenging is in ieder geval de consument. Dit kan alleen worden voorkomen door in artikel 4, voorlaatste alinea, bij koninklijk besluit te bepalen dat de bedrijfsdierenarts bij de bedrijfsbegeleiding moet worden betrokken en dat alleen de erkende dierenarts de voorschriftplichtige geneesmiddelen kan toedienen of verschaffen.

Alleen de erkende dierenarts is onderworpen aan de controle zowel van zijn klant als van de Orde der dierenartsen, de inspectie van de ministeries van Landbouw en Volksgezondheid en de farmaceutische en fiscale inspectie.

De mogelijkheid is in het ontwerp ingebouwd. Is het de bedoeling van de staatssecretarissen om van die mogelijkheid gebruik te maken bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten?

In artikel 7 worden de bevoegdheden van het nieuwe statuut van «diergeneeskundige helper» omschreven. Er is in dat artikel alleen sprake van de diergeneeskundige handelingen die zij mogen uitvoeren, van de voorwaarden die zij moeten naleven en van de wijze waarop zij worden aangeworven «in het kader van officiële programma's». Van opleiding of erkenning — laat staan van diploma — is geen sprake, dus ook niet van een statuut van diergeneeskundige helper.

Op de vooravond van de Europese integratie wordt in een aantal Europese landen het statuut van «dierenassistent» duidelijk omschreven. Wij beschouwen deze lacune in het ontwerp dan ook als een gemiste kans. Artikel 31 toont aan dat de staatssecretaris zich van deze problemen bewust is.

Ons amendement om dit te verhelpen, werd in de commissie verworpen op verzoek van de staatssecretaris. Wij vragen ons nog altijd af waarom.

De negatieve houding van de staatssecretaris roept immers bedenkingen op. Het zich afzetten tegen wat in andere Europese landen als een evidentie wordt beschouwd in een wetenschappelijk snel evoluerende diergeneeskunde geeft alleen maar aanleiding tot gerechtvaardigd wantrouwen. Dit wantrouwen wordt groter omdat wij beseffen dat met dit ontwerp in hoofdzaak — om niet te zeggen uitsluitend — de sector van de nutsdieren wordt geviséerd en niet deze van de gezelschapsdieren. Ik verwijs naar wat ik in mijn inleiding hierover heb gezegd. Mogen wij er in dit verband op wijzen dat de prognoses uitwijzen dat over tien jaar nog slechts tien procent van de dierenartsen in de groothuisdierenpraktijk zal werken.

De belangrijkste vraag betreft de wijze van aanwerving van diergeneeskundige helpers «in het kader van officiële programma's». Kan een instituut voor bedrijfsbegeleiding worden ondergebracht in een officieel programma? Kan in een officieel programma een instituut voor bedrijfsbegeleiding worden opgericht waarin diergeneeskundige helpers worden aangeworven? Graag kreeg ik van de minister hierop een antwoord.

Ik heb tenslotte nog twee vragen bij de bij koninklijk besluit vast te leggen lijst van diergeneeskundige handelingen die door diergeneeskundige helpers kunnen worden uitgevoerd.

In de commissie, en ook daarnet in antwoord op een vraag van de heer Content, heeft de staatssecretaris een exemplatieve lijst geciteerd van toepassingsgebieden, meer bepaald in het kader van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987.

Op deze lijst figureert naast de kunstmatige inseminatie ook «de fysiotherapie op dieren mits opleiding en voorschrift». Er is dus een duidelijke tegenspraak tussen de wet van maart 1987 en dit wetsontwerp. Kan de staatssecretaris ons hieromtrent enige verduidelijking geven of eventueel rechtzetten wat hij daaromtrent in de commissie heeft verklaard?

In dezelfde lijst vermeldt de staatssecretaris ook «de vleeskeuring». Het document 89/673 van de EG-Commissie omschrijft duidelijk de taak en de kwalificatie van assistenten in de vleeskeuring. Zelfs in de EG-richtlijn 71/118 zijn elementen van die omschrijving terug te vinden. Met dit ontwerp kan de vleeskeuring aan diergeneeskundige helpers worden toevertrouwd. Heeft dit voor gevolg dat het begrip «helper» in de Belgische wet hetzelfde zal betekenen als het begrip «assistent» in de EG-richtlijn?

Het statuut van «diergeneeskundige helper» dat slechts vaag omschreven is in dit ontwerp, moet in elk geval duidelijker worden omschreven, vooral wat de opleiding en de erkenning betreft. Aangezien wij in de commissie hieromtrent op onze honger bleven, zouden wij vandaag van de staatssecretarissen willen vernemen of het hun bedoeling is dat statuut bij koninklijk besluit vast te leggen — mogelijkheid die hen door dit ontwerp wordt geboden — en wat de inhoud ervan zal zijn.

Hoofdstuk IV van het ontwerp regelt het gebruik van geneesmiddelen in de diergeneeskunde. Ik heb een paar concrete vragen bij de artikelen 10, 11 en 12. Het depot van geneesmiddelen van de dierenarts wordt geregeld door artikel 10. Artikel 11 daarentegen betreffende de verantwoordelijke of de diergeneeskundige helper biedt te weinig waarborgen. Over dit gebrek aan samenhang tussen de twee artikelen zouden wij toch wat meer uitleg willen krijgen.

In paragraaf 2 van artikel 10 wordt bepaald dat bij koninklijk besluit beslist wordt over de lijst en de voorwaarden waaronder de dierenarts «uitgaande van geregistreerde geneesmiddelen» *ex tempore* bereidingen mag maken. Uit de bespreking in de commissie is gebleken dat deze nieuwe formulering ertoe leidt dat magistrale bereidingen alleen mogelijk zijn op basis van geregistreerde farmaca. Deze farmaca bevatten een aantal additieven. In de farmacologie zijn deze additieven in een aantal gevallen ongewenst of zelfs schadelijk. Zelfs als men de magistrale bereidingen beperkt tot omvorming in andere galenische vorm, blijft nog altijd het probleem van de additieven bestaan.

In de commissie zei de staatssecretaris dat de term «geregistreerd» courant wordt gebruikt omdat geneesmiddelen onderworpen zijn aan het onderzoek van een registratiecommissie. Die term slaat volgens hem zowel op de registratie door de bedoelde commissie als op de controle door de farmaceutische inspectie, ongeacht de galenische vorm van het geneesmiddel.

Ik heb dit nagetrokken en uit mijn opzoeking blijkt dat in hoofde van de staatssecretaris verwarring bestaat tussen de termen «geregistreerd» en «gecontroleerd». De discussie over de registratie- en controlecommissies bij de bespreking van de programmawet heeft mij echter argwanend gemaakt zodat ik ook hieromtrent meer uitleg van de staatssecretaris zou willen vernemen.

Paragraaf 2 van artikel 10 vermeldt voorts dat de Koning de lijst en de voorwaarden voor de *ex tempore* bereidingen kan bepalen. Over welke lijst gaat het hier? Is dit een lijst van ingrediënten of van magistrale formules? Indien het toch de bedoeling is om «vrac-producten» te registreren, kan de staatssecretaris dan waarborgen dat er voldoende producten zullen worden geregistreerd opdat het maken van magistrale bereidingen mogelijk blijft? Ik had de gelegenheid daarover schriftelijke parlementaire vragen te stellen, maar het antwoord daarop was zo mogelijk nog ingewikkelder dan de vraag zelf. Voor een zestigtal van deze producten werd reeds meer dan een jaar geleden een aanvraag ingediend, en tot nu toe werd nog geen enkel produkt geregistreerd.

In de verantwoording bij paragraaf 2 van artikel 10 staat verder dat de voorwaarden tot het bezitten en verschaffen van diergeneesmiddelen door de dierenarts gelijkaardig moeten zijn aan die opgelegd aan de geneesheren of de apothekers. Mogen wij hieruit afleiden dat de lijsten en voorwaarden vermeld in paragraaf 2 van artikel 10 eveneens van toepassing zijn voor de apothekers, of mogen zij alles uit alles bereiden? Hierdoor zou een vorm van discriminatie ontstaan tussen de depothoudende dierenartsen enerzijds en de apothekers en de nog enkele bestaande depothoudende geneesheren anderzijds.

Tenslotte wijzen wij erop dat in de ons omringende landen nog steeds geen aanstalten worden gemaakt om de « vrac-producten » te registreren. Is het dan ook niet verstandiger ter zake een afwachtende houding aan te nemen?

Artikel 11, paragraaf 2, 2°, inzake de voorschriften van geneesmiddelen aan de verantwoordelijke, vormt een overtreding van de EG-richtlijn 7261/90 over de voorschriftplicht. Dezelfde opmerking geldt voor artikel 12, paragraaf 3. Paragraaf 1 van artikel 11 bepaalt daarentegen dat de diergeneeskundige helper enkel geneesmiddelen in zijn bezit mag hebben waarvoor geen voorschrift is vereist. Men wil deze helper een aantal diergeneeskundige handelingen laten uitvoeren. Over welke handelingen gaat het dan? Wil men de helper misschien ook diagnoses laten stellen?

Ik heb nog enkele vragen om verduidelijking bij hoofdstuk V dat de modaliteiten betreffende de uitoefening van de diergeneeskundige omschrijft.

Bij artikel 13, paragraaf 3, rijst de vraag hoe een dierenarts kan worden verplicht een collega-dierenarts in te lichten wanneer deze laatste hem er niet om verzoekt.

In paragraaf 5 gaat het duidelijk om een uitbreiding van de bevoegdheden van de Orde, waardoor ook de wet van 19 december 1950 wordt gewijzigd. Dezelfde opmerking geldt voor artikel 15.

Artikel 16 maakt de soepele werking van samenwerkingscontracten tussen dierenartsen onmogelijk. Zal het, wanneer onderhavig ontwerp wordt goedgekeurd, dierenartsen verboden zijn hun erelonen te verdelen in een officiële samenwerkingsovereenkomst volgens een vooraf afgesproken coëfficiënt?

Dezelfde opmerking hebben wij bij artikel 17, paragraaf 3. Impliceert deze paragraaf dat een dierenarts, verbonden aan een organisatie, niet meer in de mogelijkheid zal verkeren om diergeneesmiddelen goedkoper te verschaffen dan bijvoorbeeld de bedrijfsdierenarts? Verbiedt deze paragraaf bijvoorbeeld ook de oprichting van coöperatieven van dierenartsen met het doel zich diergeneesmiddelen aan te schaffen?

Artikel 17 bepaalt dat een dierenarts alle contracten en overeenkomsten die hij afsluit, niet alleen in verband met de uitoefening van de diergeneeskunde, maar ook « in verband met zijn beroep » voor advies moet voorleggen aan de Orde. Deze laatste bepaling kan ons zeer ver leiden. *Stricto sensu* betekent zulks ook dat bijvoorbeeld de aankoop van een onroerend goed voor zijn praktijk, een leasingovereenkomst voor medisch materieel, de aankoop van een praktijkwagen, een huurcontract of een bestelbon voor geneesmiddelen moet worden voorgelegd aan de Orde.

Tenslotte, waarom is deze bijkomende verplichting « in verband met het beroep » in de tekst van dit ontwerp terechtgekomen? Dat moet toch een bepaalde reden hebben. Ook daarover graag enige verduidelijking.

Zoals ik in mijn inleiding reeds zegde, is dit wetsontwerp een compromis tussen economische landbouwbelangen en diergeneeskundige gezondheidsbekommelingen. Het was niet gemakkelijk om tot een compromis te komen tussen twee zo tegengestelde uitgangspunten. Is het een goed compromis? Daarop kan noch durf ik nu al een antwoord geven. Zeer veel zal uiteindelijk afhangen van de uitvoeringsbesluiten. Zullen daarbij de landbouwbelangen primeren of zal er minstens evenzeer rekening worden gehouden met de steeds belangrijker repercussies van de diergeneeskundige praktijkvoering op de algemene volksgezondheid? Om hierin meer inzicht te verwerven hebben wij concrete vragen gesteld. Wij rekenen op concrete antwoorden. Wij zullen daarna eventueel bepaalde amendementen terugtrekken en aan de algemene vergadering vragen door amendementen andere correc-

ties aan de wet aan te brengen. Wij rekenen er vooral op dat de antwoorden van de minister ons zullen toelaten dit wetsontwerp, als kaderwet dan, met een gerust geweten goed te keuren. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, j'ai eu le fort plaisir par l'évolution de ce débat. Le projet a, en effet, été adopté en commission à une quasi-unanimité, par 22 voix contre 4 abstentions, et l'on pouvait donc s'attendre à ce que les choses se passent sans problème en séance publique.

Or, ayant suivi cette discussion pratiquement depuis son début, je n'ai jusqu'à présent entendu que des critiques. Il y a donc une distorsion entre les propos émis en commission et ceux que nous entendons, aujourd'hui, en séance publique. Cela résulte sans doute du fait que le projet a subi tellement de modifications en commission qu'il ne répond finalement plus aux nécessités d'une bonne pratique législative.

Je ne suis pas un spécialiste en matière de médecine vétérinaire, mais je crois devoir intervenir parce que, d'une part, il s'agit d'un problème important au niveau de la santé publique et que, d'autre part, j'ai eu l'occasion d'avoir des contacts avec des milieux spécialisés qui ont attiré mon attention sur un certain nombre d'imperfections et de points critiques de cette loi.

Le rapport m'a permis de prendre connaissance du contenu des discussions qui ont eu lieu en commission. Je tiens, à cet égard, à féliciter M. Van Nevel qui, malgré un débat long et difficile, nous a transmis un document très clair.

Le projet a pour but de régler l'exercice de la médecine vétérinaire, qui concerne essentiellement quatre éléments: le vétérinaire lui-même, l'animal, l'éleveur, qualifié de responsable dans le projet et, enfin, la santé publique.

D'après les travaux de la commission, les deux éléments principaux repris en compte sont l'éleveur, lequel constitue l'aspect économique des choses, et le médecin vétérinaire.

On a l'impression que, tout en voulant élaborer un statut du médecin vétérinaire, on s'est surtout attaché à lui enlever un certain nombre de prérogatives, chaque fois que c'était possible, en les transférant soit au responsable, soit à ce que l'on appelle l'auxiliaire vétérinaire.

J'en vois un exemple, monsieur le secrétaire d'Etat, dans l'article 5 de la loi, qui permet au Roi de déterminer un certain nombre d'actes vétérinaires pouvant être accomplis par des éleveurs, et dans l'article 7, qui offre la même possibilité aux auxiliaires vétérinaires.

Je constate, comme d'autres orateurs, que ce texte donne beaucoup trop de pouvoirs au Roi. Le législateur en vient à voter des lois-cadres, dont les modalités d'application relèvent exclusivement du pouvoir exécutif.

Le projet définit le rôle du médecin vétérinaire, mais le réduit chaque fois que cela paraît possible. Dans le texte qui nous est soumis, l'aspect économique prime plutôt que celui de la santé publique.

Un long débat eut lieu en commission sur la pratique de la césarienne. Une majorité a finalement estimé que cet acte devait être réservé au vétérinaire. Espérons qu'il en sera de même en séance publique!

En matière d'insémination artificielle, la commission a estimé qu'elle pouvait être réalisée par une personne autre qu'un vétérinaire. On peut considérer qu'il ne s'agit pas, en fait, d'un simple acte technique, mais bien d'un véritable acte médical pouvant justifier un examen préalable et d'un acte ayant des incidences quant à la santé publique. J'ai déposé un amendement en ce sens et je constate que mes collègues Pataer et Content ont déposé un amendement pratiquement identique.

Les deux points essentiels du projet portent sur les contrats de guidance et la problématique de la distribution des médicaments.

L'article 6, qui régit les contrats de guidance, prévoit l'établissement d'une convention écrite entre le médecin vétérinaire et l'éleveur responsable. L'intervention d'un organisme tiers, chargé de contrôler et de surveiller l'exécution du contrat, n'est

que facultative. Cette intervention devrait, à mon sens, être obligatoire. Il en a été question en commission, mais ce point de vue a finalement été écarté.

Dans la mesure où le contrat ne concerne que le vétérinaire et son client, on peut se demander s'il est indispensable d'établir un contrat écrit. Par ailleurs, ce genre de contrat qui ne prévoit pas de contrôle obligatoire d'un organisme, peut entraîner la législation d'un certain nombre d'abus, par exemple au niveau de la livraison, de la conservation et de l'administration des médicaments par les éleveurs. Ces abus existent déjà actuellement mais ils risquent d'être amplifiés par le nouveau contrat de guidance. Un organisme tiers pourrait, quant à lui, contrôler de façon objective et scientifique l'exécution du contrat de guidance. Aussi ai-je introduit un amendement qui requiert l'existence obligatoire d'un troisième partenaire pour que le contrat soit reconnu valable. En effet, quel est l'objet réel de la guidance ? Il est de surveiller la bonne marche de l'exploitation agricole au point de vue sanitaire et non pas d'alimenter l'éleveur en médicaments. La présence d'un organisme tiers permettrait sans nul doute d'atteindre cet objectif plus aisément.

Par ailleurs, le paragraphe 2 permet au Roi d'organiser les conditions de fourniture des médicaments. J'estime que ce devrait être une obligation; il est, en effet, pour le moins curieux que la loi donne au Roi la possibilité d'exercer un pouvoir mais ne l'y contraigne pas ! J'ai donc déposé un amendement précisant qu'il s'agit pour l'exécutif d'une « obligation » et non d'une simple « possibilité ».

Le deuxième point important concerne les médicaments. Tous ceux qui s'intéressent de près à ce problème savent que certains vétérinaires dévoyés se transforment en de véritables marchands de médicaments qui sont administrés par les éleveurs sans aucun contrôle médical. Cela comporte évidemment beaucoup de risques pour la santé publique.

Le chapitre 4 du projet de loi n'est pas de nature à nous rassurer à cet égard. Il stipule que la prescription du médecin vétérinaire est limitée aux animaux qu'il soigne, pendant la durée du traitement. Cependant, l'article 11 prévoit une dérogation puisqu'il permet à l'auxiliaire médical et au responsable — donc à l'éleveur — de posséder des stocks de médicaments. Ces derniers sont en principe soumis à prescription mais ils sont fournis par le vétérinaire dans le cadre du contrat de guidance. C'est le genre même de situation qui peut donner lieu à des abus. En effet, le contrat de guidance n'est pas nécessairement contrôlé par un organisme tiers et si le vétérinaire et le client sont peu scrupuleux — comme cela arrive — les abus risquent de se multiplier. Ce système semble donc favoriser la législation de livraison excessive de médicaments au détriment de la santé publique. C'est la raison pour laquelle l'intervention d'un troisième partenaire, au niveau du contrôle de guidance, peut se révéler intéressante.

En conclusion, cette loi-cadre sur la pratique de la médecine vétérinaire relève d'une initiative louable, la législation ancienne étant insuffisante. Cependant, je constate que cette loi écarte davantage le vétérinaire d'un certain nombre de prestations relevant normalement de son activité, qu'elle ne lui fait pas confiance. Par ailleurs, l'idée du contrat de guidance est excellente mais en l'absence d'un partenaire « organisme contrôleur », ce contrat n'aura manifestement pas les effets que le législateur a, semble-t-il, voulus.

Enfin, les formules proposées ne mettent en aucune façon un terme à l'administration excessive de médicaments à des animaux ainsi qu'au stockage et à l'usage non contrôlés de ces médicaments par les éleveurs.

Les lacunes de ce projet sont, par conséquent, beaucoup trop importantes pour qu'il puisse être approuvé. La décision de notre Président de consulter le Conseil d'Etat me paraît sage. Peut-être permettra-t-elle une amélioration du texte qui pourra alors être revu ultérieurement ! Cependant, dans le contexte actuel, ce projet est inacceptable. (Applaudissements.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, de evolutie van de landbouw en de veeteelt in het bijzonder, leidt tot een grotere

concentratie van dieren en eist een verhoogde produktiviteit. Dit veronderstelt, en vereist, een preventieve controle en een effectieve diergeneeskunde. Naast dit economisch aspect bevat de gezondheidszorg in verband met de gezelschapsdieren eerder een sociaal aspect. Wegens hun groot aantal vormen zij een niet te verwaarlozen factor inzake volksgezondheid. Ter bescherming van de verbruikers vergt dit alles een steeds strengere controle op de kwaliteit van eetwaren van dierlijke oorsprong, met andere woorden, een aangepast veterinaire-hygiënisch toezicht op de dieren.

De keuring van eetwaren van dierlijke oorsprong kende de jongste jaren dan ook een enorme ontwikkeling. Ook de controle op het gebruik van geneesmiddelen in de diergeneeskunde is noodzakelijk om alle mogelijke risico's voor de verbruikers, meer bepaald inzake residuen in voedsel, te voorkomen en te vermijden.

Omdat de huidige wetgeving ter zake nog van de vorige eeuw dateert en dus hoegenaamd niet meer is aangepast aan de huidige situatie en vereisten, is deze herziening van de wet op de uitoefening van de diergeneeskunde hoogst welkom.

In de nieuwe wet worden de voorwaarden voor de uitoefening van de diergeneeskunde vastgelegd en wordt een passende definitie gegeven van wat als diergeneeskundige handeling moet worden beschouwd. Daarbij komt een klassificatie van diergeneeskundige handelingen naargelang ze zonder voorwaarden door niet-dierenartsen mogen worden uitgevoerd, onder toezicht van een dierenarts mogen worden uitgevoerd en uitsluitend door een dierenarts mogen worden uitgevoerd. Er is ook een gelijkaardige regeling voor de geneesmiddelen en hun toediening.

Al deze bepalingen zijn niet volledig en ze zijn voor kritiek vatbaar. Ik verwijs hierbij naar de uiteenzetting van collega Peeters, die onder meer handelde over problemen in verband met kunstmatige inseminatie. Ik verwijs eveneens naar de discussie in de commissie rond het uitvoeren van de keizersnede.

Een belangrijk nieuw begrip is de diergeneeskundige begeleiding die op vrijwillige basis samenwerking mogelijk maakt tussen de veehouder, een dierenarts en eventueel een derde organisatie en het eveneens mogelijk maakt dat de veehouder welbepaalde behandelingen op dieren kan uitvoeren. Zo wordt de veehouder als het ware de bevoorrechte helper van de veearts. Wanneer deze diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding volgens welomschreven regels gebeurt, kan zij een belangrijk instrument zijn om de samenwerking tussen de steeds complexer wordende veehouderij en de diergeneeskunde in goede banen te leiden en te bevorderen.

Met de goedkeuring van het ontwerp van wet wordt het werkdomein van de dierenarts duidelijker omschreven en beschermd. Hetzelfde geldt voor het gebruik van en de controle op de diergeneeskundige middelen.

Voor de landbouw wordt door deze wet een bijkomende mogelijkheid gecreëerd om de gezondheidstoestand van de veestapel te verbeteren en dus de algemene kwaliteit van de eetwaren van dierlijke oorsprong te verhogen.

Uit de opmerkingen van collega Peeters en anderen blijkt duidelijk dat veel zal afhangen van de uitvoeringsbesluiten en van de eventuele opmerkingen van de Raad van State, nu het advies van deze Raad zal worden ingewonnen. Wij hopen echter dat door de uitvoeringsbesluiten het compromis niet zal worden uitgehold, maar dat men integendeel zal pogen door deze wet de veehouderij een extra stimulans te geven in het streven naar meer kwaliteit. (Applaus.)

M. le Président. — Nous poursuivons cette discussion cet après-midi à 14 heures.

Wij zetten deze bespreking voort vanmiddag om 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h 40 m.)

(De vergadering wordt gesloten om 12 h 40 m.)

